

Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny W

**ŻŁOBKU SAMORZĄDOWYM „PROMYK” W MIKOŁAJKACH
ul. Papieża Jana Pawła II 7
11-730 Mikołajki**

Placówka wypełnia zadania określone zapisami ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz.U. 2023 r. poz. 204) oraz standardami opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 określonymi rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 r. (Dz.U. 2023 r. poz. 2121), w szczególności:

- 1) zapewnienia dziecku opiekę w warunkach bytowych zbliżonych do warunków domowych
- 2) gwarantuje dziecku właściwą opiekę pielęgnacyjną oraz edukacyjną, przez prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka,
- 3) organizuje zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i edukacyjne uwzględniające rozwój psychomotoryczny dziecka, właściwe do wieku dziecka.

Podstawowym celem działalności Placówki jest wspieranie rodziców w opiece i wychowaniu dzieci, ale przede wszystkim zapewnianie dziecku możliwości uczenia się poprzez zabawę oraz opiekę w czasie, gdy rodzice nie mogą jej sprawować osobiście t.j. w czasie, gdy są w pracy. Odpowiednio przygotowana kadra pomaga dziecku jak najszybciej się rozwijać, zdobywać nowe umiejętności społeczne, takie jak praca w grupie, nawiązywanie relacji z innymi dziećmi oraz uczyć się samodzielnej zabawy.

Placówka funkcjonuje w oparciu o akty prawne oraz dokumenty regulujące podstawowe warunki opieki nad dziećmi. Dokumentacja formalna i merytoryczna Placówki jest podstawą spójności działań całego personelu. Dzięki temu zespół zna cele, zadania oraz ważne dla wszystkich wartości w zakresie pracy z dzieckiem i rodziną. Dokumenty są też podstawą do rozwijania pracy Placówki.

Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny Placówki określa działania w nim podejmowane w celu spełnienia standardów:

- 1. Pracy z dzieckiem** – obejmują one cele pedagogiczne, opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne dostosowane do form sprawowanej opieki nad dzieckiem w zakresie:
 - 1) komfortowej i bezpiecznej atmosfery stwarzanej dziecku podczas jego pobytu w Placówce,
 - 2) edukacji,
 - 3) rozwoju kompetencji społecznych i emocjonalnych,
 - 4) przebiegu procesu adaptacji dziecka,
 - 5) przestrzegania zasad higieny z poszanowaniem indywidualnych potrzeb dzieci.
- 2. Zapewnienia bezpieczeństwa dziecku w Placówce w szczególności poprzez wdrożenie i stosowanie procedur:**
 - 1) zapobiegania wypadkom podczas pobytu dzieci w Placówce oraz zapobiegania rozprzestrzenianiu się chorób wśród dzieci, personelu zatrudnionego w Placówce,
 - 2) postępowania w razie wypadku dziecka,
 - 3) określających zasady pobytu w Placówce osób innych niż zatrudniony personel, w tym zasady przyprowadzania i odbioru dzieci z Placówki,
 - 4) postępowania w przypadku podejrzenia stosowania przemocy wobec dziecka przez rodziców lub osoby sprawujące opiekę w Placówce, na podstawie obowiązujących w tym zakresie przepisów.

3. Organizacji pracy, rozwoju i bezpieczeństwa personelu zatrudnionego w Placówce, by zapewnić:

- 1) warunki sprzyjające stymulowaniu rozwoju dziecka,
- 2) stosowanie metod pracy z dzieckiem uwzględniających indywidualne potrzeby, zainteresowania i umiejętności dziecka,
- 3) respektowanie indywidualnego rytmu życia dziecka przez odpowiednią organizację godzin posiłków, snu, czynności higienicznych i zabawy lub tworzenie planów zajęć w ciągu dnia,
- 4) przestrzeganie praw i obowiązków przez osoby sprawujące opiekę nad dziećmi w ramach poszczególnych czynności związanych ze świadczeniem usług opieki w Placówce,
- 5) wypełnianie przez personel zatrudniony w Placówce obowiązków zawodowych innych niż bezpośrednia opieka nad dziećmi, takich jak: planowanie zajęć w ciągu dnia, kontakty z rodzicami, współpraca z innymi specjalistami i współpracownikami,
- 6) wsparcie rozwoju zawodowego osób sprawujących opiekę nad dziećmi w Placówce (adekwatnie do możliwości Placówki oraz potrzeb dzieci objętych opieką), w szczególności przez wykorzystanie metod polegających na rozpoznawaniu i rozwijaniu potencjału oraz wiedzy i umiejętności już posiadanych przez te osoby, a także przez taką organizację pracy, która umożliwia im udział w szkoleniach aktualizujących wiedzę i podnoszących kwalifikacje.

4. Prowadzenia monitoringu i ewaluacji działalności Placówki obejmujących:

- 1) wdrożenie procedury obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka, opracowywanej indywidualnie dla każdego dziecka przez Placówkę we współdziałaniu z rodzicami,
- 2) przeprowadzanie co najmniej raz na dwa lata weryfikacji realizacji celów pedagogicznych, opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych,
- 3) przeprowadzanie co najmniej raz na dwa lata przez dyrektora Placówki oceny pracy i ewaluacji pracy osób sprawujących opiekę, w których uwzględnia się w szczególności postawę tych osób, ich zaangażowanie, relacje z dziećmi i rodzicami, organizację pracy, rzetelność i odpowiedzialność,
- 4) określenie na podstawie ww. oceny przez dyrektora Placówki oraz odpowiednio wójta, burmistrza lub prezydenta miasta lub inny podmiot, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, wspólnie z osobami sprawującymi opiekę obszarów wymagających aktualizacji lub rozwoju wiedzy i umiejętności osoby sprawującej opiekę nad dziećmi.

5. Współpracy osób sprawujących opiekę z rodzicami w zakresie:

- 1) udzielania wszelkich informacji o przebiegu opieki,
- 2) przeprowadzanie na bieżąco i regularnie konsultacji w sprawie potrzeb i rozwoju dziecka.

Poniższy plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny określa optymalne warunki dla rozwoju dzieci, wskazuje sposób realizacji działań które pozwolą organizować oraz prowadzić dobrej jakości usługi dla dzieci objętych opieką w Placówce.

STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3

Standard I. PRACA Z DZIECKIEM W PLACÓWCE

Cele pedagogiczne, opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne dostosowane do formy sprawowanej opieki w zakresie:	Planowane działania realizowane w Placówce
1. zapewnienia dziecku podczas pobytu w Placówce komfortu i bezpiecznej atmosfery, w szczególności przez towarzyszenie społeczne i towarzyszenie w rozwoju	1.1. Odpowiednio przygotowana kadra podczas pobytu dziecka w Placówce organizuje swoją pracę tworząc komfortowe warunki i bezpieczną atmosferę do rozwoju małego dziecka, biorąc pod uwagę wiek, wrażliwość oraz zależność małego dziecka od dorosłych w zakresie zaspokajania podstawowych potrzeb. Kadra ułatwia dziecku wchodzenie w relacje z innymi poprzez towarzyszenie społeczne i towarzyszenie w rozwoju w budowaniu poczucia tożsamości. Placówka zapewnia dziecku: 1.1.1. komfortowe warunki lokalowe tworząc bezpieczną atmosferę podczas pobytu dziecka w Placówce. Sale w których przebywają dzieci są nasłonecznione, przestronne i kolorowe. Są one wyposażone w bezpieczne, atrakcyjne i dostosowane do wieku dziecka zabawki i pomoce dydaktyczne, które sprzyjają radosnej i twórczej zabawie, warunki opieki w Placówce zbliżone są do warunków domowych, 1.1.2. dzieciom zapewnia się stałą opiekę pielęgniarską oraz wykwalifikowaną, doświadczoną kadrę opiekuńczo-wychowawczą, dziecko bawi się i uczy w bezpiecznej, miłej, ciepłej, życzliwej atmosferze akceptacji, wzajemnego zaufania, przyzwyczajają się do odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych osób, opiekun jest blisko wychowanka, wspiera jego rozwój, lecz na tyle daleko, by nie przeszkadzać w rozwoju potencjału dziecka, 1.1.3. w Placówce tworzy się warunki do rozwoju samodzielności dziecka, jego ciekawości, 1.1.4. opiekun uznaje prawo dziecka do własnych wyborów, decyzji, własnej aktywności, 1.1.5. relacje wychowawcy i wychowanka oparte są na dawaniu dziecku wolności, szacunku i zaufaniu, 1.1.6. relacje te pozwalają rozwijać kompetencje dziecka, doceniać wysiłek i ciekawość, 1.1.7. w Placówce zapewnia się organizację planu dnia w grupie dostosowaną do możliwości rozwojowych dziecka, 1.1.8. w Placówce tworzy się warunki do różnych form odpoczynku

	i zabawy, zgodnie z aktualnymi potrzebami dziecka, 1.1.9. dziecko ma możliwość uczenia się poprzez samodzielną zabawę, zdobywanie nowych umiejętności społecznych, takich jak praca w grupie, nawiązywanie relacji z innymi dziećmi, 1.1.10. Placówka wyposażona jest w pomoce dydaktyczne oraz funkcjonalnie i estetycznie urządzony plac zabaw stwarzający okazję do bezpiecznych zabaw twórczych.
1.2. sprawowania opieki i komunikacji z dzieckiem oparta na szacunku i uważności na potrzeby dziecka, podmiotowe traktowanie dziecka, z należyty szacunkiem i godnością	1.2. Personel sprawuje opiekę nad dzieckiem w Placówce, traktuje dziecko podmiotowo, z szacunkiem i godnością, dba o zrozumiałą dla dziecka komunikację, jest uważny na jego potrzeby, używa języka dostosowanego do poziomu rozwoju dziecka. Personel Placówki: 1.2.1. wyposaża dziecko w kluczowe kompetencje niezbędne w skutecznej komunikacji z dzieckiem takie jak: otwartość i skuteczność w komunikacji (jasność komunikatów, aktywne słuchanie, zrozumienie zamiast ocen), szczerość, empatia i wyrażanie zainteresowania oraz troska o dziecko, dobro wspólne, znajomość i poszanowanie granic własnych i drugiej osoby, 1.2.2. posiada kompetencje do rozwijania wrażliwej i pełnej szacunku interakcji z dzieckiem, 1.2.3. jest uważny na sygnały dziecka, stara się rozumieć jego potrzeby, 1.2.4. nawiązuje fizyczny kontakt z dzieckiem, gdy ono tego potrzebuje: przytula, nosi, buja, 1.2.5. jest dostępny emocjonalnie: akceptuje i traktuje poważnie wszystkie emocje dziecka, odzwierciedla je, pomaga je wyrazić, dba o ukojenie dziecka, 1.2.6. jest uważny na frustrację dziecka, reaguje odpowiednio do sytuacji: pociesza, wyjaśnia, rozmawia, zachęca do zmiany działania, daje dziecku czas na ochłonięcie, 1.2.7. cechuje się cierpliwością i spokojem. Wycisza własne emocje, by skupić się na wspieraniu dziecka, 1.2.8. dba o to, by nie mówić zbyt głośno, dostosowuje ton głosu do sytuacji, 1.2.9. uważnie i aktywnie słucha dziecka w kontakcie wzrokowym, 1.2.10. zadaje dziecku pytania, daje czas na wypowiedzenie się, 1.2.11. stara się zrozumieć próby dziecka dotyczące komunikowania się i docenia jego wysiłki, 1.2.12. dba o to, by pomóc dziecku nazywać i rozumieć dziecięce doświadczenia: np. uprzedzają je, co się będzie działo, opisują to, czego dziecko aktualnie doświadcza, 1.2.13. inicjuje i prowadzi rozmowy z dziećmi, 1.2.14. jest uważny na to, co dziecko interesuje, podejmuje i rozwija z nim te tematy, 1.2.15. w kontaktach z dzieckiem równoważy mówienie i słuchanie.

1.3. relacji społecznych personelu Placówki z dzieckiem – relacje te charakteryzują się wzajemnością, umiejętnością dzielenia wartościami i uczuciami, pozytywnymi relacjami opartymi na budowanym zaufaniu, uważnej relacji z dzieckiem, poznawaniu wychowanka, by go zrozumieć	1.3. Placówka tworzy warunki do tworzenia sprzyjających relacji międzyludzkich opartych na wzajemnej umiejętności dzielenia się wartościami i uczuciami, uważnej relacji z dzieckiem, poznawaniu wychowanka, by go zrozumieć. Personel Placówki: 1.3.1. posiada kompetencje niezbędne w rozwijaniu zdrowych, ciepłych i satysfakcjonujących wzajemnych relacji społecznych, 1.3.2. cechuje pozytywny i otwarty kontakt z dzieckiem, 1.3.3. nawiązuje z dzieckiem pozytywne relacje oparte na budowanym zaufaniu, uważnej relacji z dzieckiem, 1.3.4. dba o naturalny rytm funkcjonowania dziecka, np. nie ponagla, żeby dziecko szybko jadło, nie zmusza do położenia się na leżaku, 1.3.5. cechuje poczucie humoru, optymizm. Rozwija on tę cechę u dziecka, dbając jednocześnie o to, by żarty były zrozumiałe dla dziecka, 1.3.6. nie zawstydz dziecka, nie rani poprzez komentarze słowne czy reakcje pozawerbalne, 1.3.7. nie stosuje kar, ale wdraża dziecko stopniowo do ponoszenia konsekwencji swoich działań, próbując znaleźć przede wszystkim przyczyny trudnych do przyjęcia zachowań dziecka, 1.3.8. stosuje środki dydaktyczne pogłębiające bliskość takie jak np. zabawy paluszkowe, wyliczanki, rymowanki, piosenki, 1.3.9. troszczy się, by opiekę nad dzieckiem w przypadku nieobecności stałego opiekuna czasowo przejęła osoba znana dziecku.
1.4. spełniania warunków sprzyjających aktywności wychowanka oraz kształtowaniu przez niego autonomii	1.4. Placówka tworzy warunki do podejmowania przez dziecko różnorodnych aktywności dzięki którym dziecko może poznawać własne możliwości, może budować własną autonomię. Personel Placówki: 1.4.1. umożliwia dziecku aktywne uczestnictwo w zaplanowanych i zorganizowanych sytuacjach edukacyjnych, poprzez wchodzenie w interakcje z opiekunem i innymi dziećmi, zgłaszanie własnych pomysłów, podpowiadanie rozwiązań, 1.4.2. uwzględnia w projektowanych działaniach zdiagnozowane potrzeby i możliwości dziecka, 1.4.3. w proponowanych zabawach umożliwia dziecku wybór strategii działania, 1.4.4. zachęca do podejmowania prób samodzielnego działania.
1.5. Umożliwienia dziecku harmonijnego rozwoju odbywającego się w zgodzie z jego indywidualnymi cechami, w swoim tempie i aktywności podejmowanej w zależności od	1.5. Placówka tworzy warunki do harmonijnego rozwoju dziecka w zgodzie z jego indywidualnymi cechami, w swoim tempie i aktywności podejmowanej w zależności od indywidualnych zainteresowań, umiejętności i możliwości dziecka. Personel Placówki: 1.5.1. aranżuje przestrzeń w Placówce tak by sprzyjała rozwojowi dziecka uwzględniając wiek dzieci, ich potrzeby rozwojowe i aktualne zainteresowania, 1.5.1.1. ma wiedzę o aranżowaniu uczącej przestrzeni dla dzieci ze względu na wiek i ich potrzeby,

indywidualnych zainteresowań, umiejętności i możliwości	1.5.1.2. systematycznie obserwuje, w jaki sposób dzieci korzystają z dostępnej im przestrzeni oraz wyposażenia, by poznać ich aktualne preferencje i zainteresowania, 1.5.1.3. elastycznie dopasowuje otoczenie Placówki do danego etapu rozwoju, potrzeb i możliwości dzieci poprzez regularne uzupełnianie i zmiany wyposażenia oraz materiałów do zabawy, 1.5.2. aranżując przestrzeń w Placówce, dba o równowagę bodźców zmysłowych i nie przeciążanie układu nerwowego dziecka (w Placówce dominują stonowane, jasne kolory ścian i wyposażenia, unika się nadmiernej ilości dekoracji, dba się o odpowiednie oświetlenie, np. poprzez dostęp do naturalnego światła dziennego, dba się o dobrą atmosferę akustyczną pomieszczeń np. poprzez stosowanie materiałów absorbujących dźwięki, minimalizowanie przedmiotów czy zabawek wydających głośne, ostre dźwięki, np. zabawki elektroniczne), 1.5.3. aranżuje przestrzeń Placówki w taki sposób aby rozwijać samodzielność dzieci (np.: meble i wyposażenie jest dostosowane do wieku i wzrostu dzieci; sprzęty, zabawki, materiały edukacyjne są dostępne dla dzieci, by mogły one samodzielnie sięgnąć po każdą rzecz; oznaczają, np. za pomocą zdjęć czy symboli graficznych, pojemniki, pudła, kosze, szafki, aby dzieci orientowały się, co jest w środku i gdzie rzeczy mają swoje miejsce), 1.5.4. aranżują przestrzeń tak, by sprzyjała różnorodnym kontaktom i relacjom między dziećmi (np.: wyodrębniona jest przestrzeń na spotkania i zabawy w całej grupie, przestrzeń w sali jest podzielona na strefy tak, aby dzieci mogły się w nich bawić zarówno w małych grupkach, jak i indywidualnie, zapewnia się dziecku dużo podobnych zabawek typu klocki, wózki, samochody), 1.5.5. aranżują przestrzeń w salach tworząc strefy, które umożliwiają dzieciom różne aktywności i zabawy zgodnie z potrzebami i zainteresowaniami wychowanków, 1.5.6. aranżują otoczenie w sali, aby dzieci mogły doświadczać różnych aktywności: ruchowej (w zależności od wieku i potrzeb dzieci, w Placówce znajduje się wolna i bezpieczna przestrzeń do swobodnego ruchu, testowania możliwości swojego ciała i trenowania umiejętności motorycznych), do przeglądania, opowiadania i czytania książek (w salach zorganizowane są przytulne kąciki książek ze swobodnym dostępem dla dziecka, znajdują się tam różne książki, np.: dotykowe, dźwiękowe, zawierające realistyczne zdjęcia przedmiotów, ludzi, zwierząt itd.), do manipulowania i konstruowania i eksponowania prac (np. materiały naturalne, przedmioty o różnych fakturach,
---	---

	kolorach, kształtach, rozmiarach, wypełnieniach, z różnych materiałów, typu tablice manipulacyjne, pojemniki z różnymi materiałami, sortery, matryoszki, układanki, magnesy, przebijanki), do badania i wielozmysłowego doświadczania (dzieci mają dostęp do różnorodnych materiałów i przedmiotów stymulujących zmysł dotyku, wzroku, węchu, słuchu, stymulujących zmysł równowagi, do przedmiotów służących badaniu i eksperymentowaniu), do swobodnego tworzenia i zabaw plastycznych (meble i sprzęty, które umożliwiają swobodne korzystanie z materiałów plastycznych, np.: stoły, sztalugi, regał z materiałami plastycznym), do zabaw naśladowczych związanych z odtwarzaniem codziennych czynności, wykonywanych w domu i w najbliższym otoczeniu, 1.5.7. tworzy warunki pozwalające na uczestnictwo dziecka z niepełnosprawnością lub wymagającego szczególnej opieki w codziennym życiu na podstawie orzeczenia o niepełnosprawności i/lub opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju.
1.6. umożliwienia zdobywania przez dziecko wielu niezbędnych w życiu kompetencji poprzez towarzyszenie dziecku we wspólnej zabawie w Placówce	1.6. Placówka tworzy warunki do zdobywania przez dziecko kompetencji niezbędnych w życiu towarzysząc mu we wspólnej zabawie. Personel Placówki: 1.6.1. zna potrzeby, preferencje i aktualne zainteresowania dzieci związane z zabawą, 1.6.2. inicjuje i towarzyszy dzieciom w zabawach adekwatnie do ich potrzeb, preferencji i zainteresowań, 1.6.3. planuje i organizuje wspólne zabawy i zajęcia, uwzględniając aktualną sytuację w grupie i potrzeby rozwojowe dzieci, 1.6.4. zapewnia dzieciom w Placówce różnorodne wspólne zabawy i zajęcia, które wspierają całościowy indywidualny rozwój.
1.7. zapewnienia dziecku w procesie adaptacji, zdobywanie zaufania do nowego otoczenia oraz budowania więzi z opiekunem	1.7. Placówka zapewnia stopniową i indywidualną adaptację dziecka, do Placówki oraz do budowania więzi z opiekunem prowadzoną w ścisłej współpracy z rodzicami. 1.7.1. Adaptacja dziecka w placówce odbywa się w oparciu o opracowany program adaptacyjny. 1.7.1.1. Placówka posiada program adaptacyjny, 1.7.1.2. program adaptacyjny Placówki jest oparty na aktualnej wiedzy dotyczącej psychologii i pedagogiki małego dziecka, 1.7.1.3. program adaptacyjny zawiera procedury, które zapewniają stopniową i łagodną adaptację w Placówce, 1.7.1.4. program adaptacyjny jest opracowany pisemnie, wszyscy pracownicy placówki rozumieją i akceptują jego założenia. 1.7.2. program adaptacyjny jest dostępny dla rodziców. Adaptacja jest prowadzona w ścisłej współpracy z rodzicami dziecka, 1.7.2.1. dyrektor Placówki przed rozpoczęciem uczęszczania dziecka do

	Placówki przekazuje rodzicom potrzebne informacje na temat funkcjonowania placówki oraz umożliwia poznanie przyszłych opiekunów dziecka, 1.7.2.2. opiekun wprowadza rodziców w założenia i przebieg programu adaptacyjnego oraz rolę rodziców w tym okresie, 1.7.2.3. opiekun umożliwia rodzicom zapoznanie się z przestrzenią Placówki i pomieszczeniami, z których korzysta grupa dziecka, 1.7.2.4. opiekun zbiera informacje od rodziców na temat rozwoju dziecka, jego przyzwyczajęń i potrzeb dotyczących sytuacji dnia codziennego oraz ich priorytetów wychowawczych np. poprzez ankietę informacyjną, rozmowę indywidualną, 1.7.2.5. Placówka umożliwia rodzicom towarzyszenie dziecku podczas procesu adaptacji: przy poznawaniu nowego otoczenia i nawiązywaniu więzi z opiekunem. 1.7.3. Adaptacja jest prowadzona indywidualnie, zgodnie z potrzebami każdego dziecka, 1.7.3.1. poprzez odpowiednią organizację pracy w Placówce dbamy o to, by w okresie adaptacji, nie było zbyt dużo dzieci adaptujących się w tym samym czasie, np. w pierwszych dniach dzieci dzieli się na mniejsze grupy i wyznacza się godziny, w których dzieci przychodzą wraz z rodzicami, 1.7.3.2. proces adaptacji jednego dziecka prowadzi ten sam opiekun, który jest dostępny dla dziecka i ściśle współpracuje z jego rodziną, 1.7.3.4. adaptacja dziecka w placówce rozpoczyna się od udziału wraz z rodzicem w krótkich spotkaniach adaptacyjnych, podczas których opiekun buduje kontakt z dzieckiem i stopniowo przejmuje opiekę od rodzica, 1.7.3.5. opiekun po spotkaniach adaptacyjnych, na podstawie obserwacji, podejmuje decyzję o przebiegu dalszej adaptacji dziecka. 1.7.3.6. opiekun dba o poczucie bezpieczeństwa dziecka, umożliwiając stałe korzystanie z obiektów zastępczych, zdjęć rodziny, wprowadzając różne rytuały podczas pożegnań, 1.7.3.7. opiekun zachęca rodziców, by na początku dziecko przebywało krócej w Placówce i stopniowo jego pobyt był wydłużany, 1.7.3.8. opiekun i rodzic codziennie wymieniają informacje na temat samopoczucia dziecka i jego funkcjonowania w Placówce i w domu, np. co jadło, jak się bawiło. 1.7.4. Opiekunowie stopniowo wprowadzają dzieci w funkcjonowanie grupy, 1.7.4.1. grupę prowadzą stali opiekunowie, minimalizuje się udział nieznanymi dzieciom osób (zastępstwa, zajęcia dodatkowe), 1.7.4.2. w czasie adaptacji dzieci na początku przebywają tylko w swoich salach i stopniowo są zapoznawane z innymi pomieszczeniami,
--	--

	1.7.4.3. opiekunowie stopniowo zapoznają dzieci z rytmem dnia oraz z zasadami i rytuałami grupowymi, 1.7.4.4. opiekunowie uwzględniają przyzwyczajenia i nawyki dzieci związane z sytuacjami codziennymi (np. pory snu, pory posiłków) i stopniowo w ciągu roku uczą dzieci wspólnego rytmu funkcjonowania, 1.7.4.5. opiekun prowadzący adaptację, stopniowo wspiera dziecko w nawiązywaniu kontaktów z pozostałymi opiekunami i innymi dziećmi w grupie. 1.7.5. Placówka wspiera dzieci w codziennym radzeniu sobie ze zmianami. 1.7.5.1. opiekun pomaga dzieciom w codziennych przejściach z domu rodzinnego do Placówki oraz z Placówki do domu, 1.7.5.2. opiekun dba, aby zmiana opiekunów w ciągu dnia była dla dzieci stopniowa (zawsze uprzedza dzieci wcześniej, że wyjdzie i kto przyjdzie w jego zastępstwie, zawsze żegna się z dziećmi i mówi, kiedy znowu przyjdzie), 1.7.5.3. ułatwia dzieciom przejścia związane ze zmianą aktywności i zmianą pomieszczeń (zawsze uprzedzają dzieci o zmianie aktywności w ciągu dnia, np. mówiąc dzieciom, co się za chwilę wydarzy, czy pokazując dzieciom zobrazowany rytm dnia, umożliwiają dzieciom wcześniejsze poznanie nowych dla nich pomieszczeń w towarzystwie znanego im opiekuna, uprzedzają dzieci o przejściu do innego pomieszczenia).
--	--

STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3

Standard II. BEZPIECZEŃSTWO DZIECI W PLACÓWCE

Standardy dotyczące bezpieczeństwa dzieci obejmują:	Planowane działania realizowane w Placówce
2.1. procedury zapobiegania wypadkom podczas pobytu dzieci w Placówce, a także rozprzestrzeniania się chorób wśród dzieci, personelu zatrudnionego w Placówce	2.1.1. W celu zapewnienia standardu dotyczącego zapobiegania wypadkom podczas pobytu dzieci w Placówce, a także rozprzestrzeniania się chorób wśród dzieci w Placówce podejmowane będą efektywne działania polegające na: 1) sprawowaniu profesjonalnej, ciągłej opieki nad dziećmi w Placówce, 2) zachowaniu proporcji opiekunów do dzieci w każdym momencie dnia, 3) zapewnieniu bezpiecznego dla dziecka otoczenia i sprzętu do zabaw, między innymi poprzez opracowane i przestrzegane w Placówce procedury postępowania w sytuacji nagłego wypadku dziecka lub pracownika, uniemożliwienie dziecku dostępu do materiałów chemicznych, środków czystości i innych przedmiotów, które stwarzają zagrożenie życia, 4) przestrzeganiu obowiązujących w Placówce procedur zapobiegania wypadkom oraz rozprzestrzeniania się chorób wśród dzieci oraz personelu zatrudnionego w Placówce (załącznik nr 1 do planu)
2.2. procedury postępowania w razie wypadku dziecka	2.2.1. Procedury postępowania opiekunek i personelu Placówki w razie wypadku dziecka w Placówce stanowią załącznik nr 2 do planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego. 2.2.2. Procedury zapobiegania rozprzestrzenianiu się chorób w Placówce stanowią załącznik nr 3 do planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego.
2.3. procedury określające: zasady pobytu w Placówce osób innych niż zatrudniony personel, w tym zasady przyprowadzania i odbioru dzieci z Placówki	2.3.1. Procedury określające: 2.3.1.1. zasady pobytu w Placówce osób innych niż zatrudniony personel stanowią załącznik nr 4 do planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego 2.3.1.2. zasady przyprowadzania i odbioru dzieci z Placówki stanowią załącznik nr 5 do planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego zawierają: I. zasady przyprowadzania dzieci, II. zasady odbioru dzieci, III. nieodebranie dziecka z Placówki lub zgłoszenia się po dziecko osoby niemogącej sprawować opieki, IV. próby odbierania dziecka z Placówki przez rodzica (opiekuna

	prawnego) będącego pod wpływem alkoholu lub innych substancji odurzających (np.: narkotyków), V. odbioru dziecka z Placówki przez rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub w wolnym związku.
2.4. procedury postępowania w przypadku podejrzenia stosowania przemocy wobec dziecka przez rodziców lub osoby sprawujące opiekę w Placówce, na podstawie obowiązujących w tym zakresie przepisów	2.4.1. Procedury postępowania w przypadku podejrzenia stosowania przemocy wobec dziecka przez rodziców lub osoby sprawujące opiekę w Placówce stanowią załącznik nr 6 do planu opiekuńczo-wychowawczo-educacyjnego

STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3 Standard III. ZASADY ORGANIZACJI PRACY, ROZWOJU I BEZPIECZEŃSTWA PERSONELU ZATRUDNIONEGO W PLACÓWCE
--

Standardy dotyczące zasad organizacji pracy, rozwoju i bezpieczeństwa personelu zatrudnionego w Placówce wskazują stosowanie:	Planowane działania realizowane w Placówce
3.1. zasad zapewniających warunki sprzyjające stymulowaniu rozwoju dziecka	3.1.1. Placówka funkcjonuje w oparciu o dokumenty i akty prawne regulujące podstawowe warunki opieki nad dziećmi. Działa przede wszystkim w oparciu o zapisy statutu, który określa w szczególności: 1) nazwę i miejsce jego prowadzenia, 2) cele i zadania oraz sposób ich realizacji, z uwzględnieniem wspomagania indywidualnego rozwoju dziecka oraz wspomagania rodziny w wychowaniu dziecka, a w przypadku dzieci niepełnosprawnych – ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności, 3) warunki przyjmowania dzieci, z uwzględnieniem preferencji dla rodzin wielodzietnych i dzieci niepełnosprawnych, 4) warunki przyjmowania dzieci w przypadku, o którym mowa w art. 18b, 5) zasady ustalania opłat za pobyt i wyżywienie w przypadku nieobecności dziecka w Placówce, 6) zasady udziału rodziców w zajęciach prowadzonych w Placówce.

	3.1.2. Placówka posiada niezbędne regulaminy określające organizację pracy placówki (regulamin organizacyjny, zgodny z obowiązującymi przepisami prawa, który określa organizację wewnętrzną pracy Placówki (np. regulamin wynagradzania pracowników, politykę bezpieczeństwa, kontrolę zarządczą) 3.1.2.1. Placówką kieruje dyrektor, którym jest osoba posiadająca doświadczenia w pracy z dziećmi. 3.1.2.2. W Placówce zatrudnia się personel zgodnie z wymaganymi kwalifikacjami oraz wymaganiami formalnymi (np.: aktualne badania sanitarno-epidemiologiczne, przebyte co 2 lata szkolenia z udzielania dziecku pierwszej pomocy). 3.1.2.3. Placówka prowadzona jest w lokalu zapewniającym warunki do higienicznego spożywania posiłków oraz miejsce do odpoczynku dla dzieci. Pomieszczenia spełniają wymagania lokalowe i sanitarne zawarte w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzona Placówka. Organizację wewnętrzną Placówki określa regulamin organizacyjny nadawany przez dyrektora Placówki. Dyrektor Placówki odpowiada za jego realizację. 3.1.3. W Placówce zapewnia się dziecku warunki organizacyjne które uwzględniają dbałość o samopoczucie i prawidłowy rozwój dziecka poprzez: 3.1.3.1. Zapewnienie dziecku opiekunów w liczbie określonej przez obowiązujące przepisy prawa (1 opiekun na 8 dzieci powyżej roku i 1 opiekun na 5 dzieci poniżej roku w przypadku, gdy w grupie jest dziecko z niepełnosprawnością). 3.1.3.2. Dla zachowania stałości opieki i poczucia bezpieczeństwa ci sami opiekunowie lub część z nich oraz inne osoby personelu Placówki towarzyszą dzieciom społecznie i w rozwoju - przez cały ich pobyt w Placówce, 3.1.3.3. W miarę możliwości w przypadku zmiany opiekunów, dotychczasowy opiekun wprowadza stopniowo nowych opiekunów do grupy. 3.1.4. Placówka działa w oparciu o zrównoważony rytm dnia, który uwzględnia potrzeby w zakresie odpoczynku, ruchu, zabawy i aktywności: społecznych, emocjonalnych, poznawczych i usamodzielniających dzieci. Rytm dnia jest elastyczny i dopasowany do wieku dzieci oraz ich potrzeb. 3.1.4.1. Ramowy rytm dnia jest znany rodzicom i dzieciom. 3.1.4.2. Placówka zapewnia przebywanie dzieci na świeżym powietrzu (wychodzenie na plac zabaw lub na inny teren zielony), jeśli sprzyjają temu warunki atmosferyczne oraz nie są w danym dniu organizowane wydarzenia w placówce.
--	--

	3.1.5. W Placówce tworzy się warunki do różnych form odpoczynku dzieci, zgodnych z ich aktualnymi potrzebami. 3.1.5.1. Opiekun Placówki prowadzi obserwacje dzieci i zbiera informacje od rodziców i dzieci na temat indywidualnych potrzeb i przyzwyczajeń w kwestii snu i odpoczynku (godziny snu, rytuał zasypiania/ budzenia, ulubione przytulanki). 3.1.5.2. Dbą się, by rytm dnia i poszczególne aktywności dostosowane były do możliwości rozwojowych dzieci, by naprzemiennie występowały po sobie czynności aktywizujące i wyciszające. 3.1.6. W Placówce organizuje się posiłki w taki sposób, aby były przyjemne i uczące dla dzieci, kojarzyły się z pozytywnym doświadczeniem społecznym. 3.1.6.1. Dzieciom oferowane są co najmniej cztery podstawowe posiłki – śniadanie, drugie śniadanie, obiad i podwieczorek w ciągu dnia. 3.1.6.2. Posiłki podawane są o stałych porach. 3.1.7. W Placówce wspiera się rozwijanie zdrowych nawyków żywieniowych u dziecka. 3.1.7.1. Placówka stosuje się do zasady zdrowego żywienia i profilaktyki otyłości. 3.1.7.2. Udostępnia się rodzicom spisany dzienny jadłospis. 3.1.8. Umożliwia się dzieciom warunki do różnorodnych zabaw stymulujących rozwój dziecka. 3.1.8.1. Umożliwia się dzieciom swobodną zabawę, która jest główną formą aktywności dzieci - rolą dorosłych jest uważne towarzyszenie dzieciom, zapewnienie bezpieczeństwa i dostarczanie materiałów do zabawy. 3.1.8.2. Podczas zabawy umożliwia się dziecku decydowanie czym, w jaki sposób i jak długo będzie się bawić oraz zapewnia swobodę dostępu wyposażenia i materiałów. 3.1.8.3. Dostosowuje się zabawy i środki do wieku dziecka. 3.1.9. Praca z dziećmi jest dokumentowana, służy to lepszemu rozumieniu rozwoju dzieci przez opiekunów i rodziców. 3.1.9.1. Opiekun prowadzi obserwacje aktywności dzieci. 3.1.9.2. Opiekun zapoznaje rodziców z obserwacjami, których dokonał. 3.1.9.3. Opiekun posiada upoważnienia do odbioru dziecka, w przypadku gdy odbiera je z Placówki inna osoba niż rodzic, 3.1.9.4. W przypadku dzieci z niepełnosprawnościami lub wymagających szczególnej opieki, opiekun prowadzi dokumentację dotyczącą indywidualnych procedur pracy z dzieckiem.
3.2. metod pracy z dzieckiem uwzględniających indywidualne	3.2.1. Dbając o prawidłowy rozwój dziecka personel Placówki kieruje się głównie zasadami bezpieczeństwa, indywidualizacji

potrzeby, zainteresowania i umiejętności dziecka	i uwzględnia w pracy z dzieckiem indywidualne potrzeby, zainteresowania i umiejętności dziecka. 3.2.1.1. W pracy z dziećmi młodszymi stosuje takie metody pracy jak: • metoda oglądowa (pozwolenie dziecku na manipulacje proste, niespecyficzne następnie na manipulacje specyficzne), • metoda zabaw kontaktowo-dotykowych (np. „idzie rak”, „srocza”), • metoda zabaw kontaktowo- naśladowczych (np. „kosi, kosi łapki”, „zrób „pa,pa”, „oj, jakie mam kłopoty”), • metoda zabaw kontaktowo-paluszkowych (np. „kominarz”, „rodzinka”), • metoda dowolności w zabawie (zabawy indywidualne – dywanowe), • metoda aprobaty i pochwały. 3.2.2.2 W zajęciach dydaktycznych ze starszymi dziećmi w Placówce dominują takie metody jak: • metoda oglądowa, oparta na obserwacji i pokazie np. w czasie wycieczki, w ogrodzie, oglądanie historyjek obrazkowych, sceny z pacynką, lałą, misiem demonstrujące różne czynności, • metoda słowna - słuchanie opowiadań, czytanie bajek, nauka wierszyków, piosenek, wspólne śpiewanie, • metoda praktyczna, polegająca na przyswajaniu, odkrywaniu, przeżywaniu, działaniu (rysowanie, malowanie, lepienie, wyklejanie, układanie, budowanie), • metoda przemienności zabaw (po spokojnych następują zabawy ożywione), • metoda kształtowania nawyków higienicznych i samoobsługi. 3.2.2. Wszystkie metody wyzwalają w dziecku chęć poszukiwania rozwiązań, aktywizują myślenie, wyzwalają inwencję, ekspresję twórczą, mobilizują dziecko do zadawania pytań i udzielania na nie odpowiedzi poprzez rozwiązywanie problemów.
3.3. respektowanie indywidualnego rytmu życia dziecka, przez odpowiednią organizację godzin posiłków, snu, czynności higienicznych i zabawy lub tworzenia planów zajęć w ciągu dnia	3.3.1. Placówka stwarza wszystkim dzieciom odpowiednie warunki do rozwoju ich potencjału życiowego. Organizuje pracę, respektując indywidualny rytm życia dziecka, przez odpowiednią organizację godzin posiłków, snu, czynności higienicznych i zabawy lub tworzenia planów zajęć w ciągu dnia w sposób zapewniający optymalne warunki rozwoju małych dzieci, biorąc uwagę wiek dzieci, wrażliwość oraz zależność od dorosłych w zakresie zaspokajania podstawowych potrzeb. 3.3.2. Organizacja przebiegu dnia w Placówce uwzględnia

szacunek dla różnic w zaspokajaniu u dzieci przebywających razem w grupie potrzeb pokarmowych i odpoczynku, w załatwianiu potrzeb fizjologicznych, co wiąże się z elastycznością organizacji pracy.

3.3.3. Pracę z dziećmi planuje się. Planowanie pracy opiera się na wiedzy o prawidłowościach rozwoju małych dzieci i znajomości zmieniających się potrzeb rozwojowych konkretnych dzieci.

3.3.3.1. Dzieci mają zagwarantowany plan dnia i jest on przestrzegany (opiekun przypomina dzieciom o następnym punkcie w planie dnia lub w inny sposób sprawia, że dzieci spodziewają się zmiany),

3.3.3.2. zajęcia planuje się w sposób polegający głównie na organizowaniu i zmienianiu środowiska edukacyjnego, czyli: organizowaniu sfer edukacji, dokładanie nowych materiałów, zabawek, przedmiotów, modyfikowanie sfer edukacji, zgodnie ze zmieniającymi się zainteresowaniami dzieci.

3.3.4. Personel Placówki kształtuje spokojną i bezpieczną emocjonalnie atmosferę podczas posiłków.

3.3.4.1. W salach znajduje się miejsce do spożywania posiłków dla dzieci,

3.3.4.2. Opiekunowie towarzyszą dzieciom w czasie posiłku, są spokojni, siedzą i rozmawiają z dziećmi:

- są skoncentrowani na potrzebach dzieci, uwzględniają ich werbalne i pozawerbalne sygnały zarówno odnośnie potrzeby jedzenia, jak i ilości spożywanych potraw,
- wprowadzają rytuały w czasie wspólnego posiłku (np. piosenka sygnalizująca początek posiłku, powiedzenie „smacznego”, spokojna muzyka),
- przeznaczają na posiłek tyle czasu, by dzieci jadły bez pośpiechu, zgodnie ze swoim tempem i aktualnymi możliwościami,
- karmią dzieci niepotrafiące samodzielnie jeść,
- rozmawiają z dziećmi o posiłkach, proponują im potrawy, tłumaczą nazwy i omawiają składniki dania,
- nie zmuszają dzieci do jedzenia, to dziecko decyduje, co i ile zje z oferowanych mu potraw,
- nie nagradzają dzieci za zjedzenie oraz nie karzą ich za odmowę zjedzenia posiłku,
- stopniowo uczą dzieci samodzielnego jedzenia, biorąc pod uwagę poziom umiejętności i gotowości dziecka.

3.3.5. W Placówce akceptuje się każdą formę spożywania posiłku przez dzieci: karmienie piersią (jeżeli zajdzie taka potrzeba), butelką, jedzenie rękoma, sztućcami.

3.3.6. Opiekunowie dbają o to, by dzieci miały stały dostęp do

napijów.

3.3.7. Placówka stwarza dzieciom odpowiednie warunki do snu i innych form odpoczynku, które są zgodne z ich aktualnymi potrzebami i możliwościami rozwojowymi.

3.3.7.1. Opiekunowie mają wiedzę o potrzebach i przyzwyczajeniach każdego dziecka w zakresie snu i innych form odpoczynku,

3.3.7.2. Opiekunowie organizują dla dzieci różne formy odpoczynku i relaksu (np. sen, leżenie, masaże, słuchanie bajek, oglądanie książeczek, zabawa, relaks przy muzyce, ruch, wycofanie się, przebywanie na dworze, spacer),

3.3.7.3. Opiekunowie dbają, aby w planie dnia zachować równowagę pomiędzy aktywnością, zabawą dzieci a możliwością wycofania się, odpoczynkiem,

3.3.7.4. Opiekunowie dbają o spokojną i bezpieczną atmosferę podczas zasypiania, snu i wybudzania się dzieci,

3.3.7.5. Opiekunowie aranżują przestrzeń w czasie snu i innych form odpoczynku w taki sposób, żeby sprzyjała odprężeniu i wyciszeniu się dzieci,

3.3.7.6. Personel wykonuje czynności opiekuńczo-higieniczne z szacunkiem dla dziecka, budując z nim relację,

3.3.8. Placówka tworzy odpowiednie warunki, aby czynności opiekuńczo-higieniczne odbywały się w zgodzie z aktualnymi potrzebami i możliwościami rozwojowymi dzieci.

3.3.8.1. Opiekun ma wiedzę dotyczącą indywidualnych potrzeb i przyzwyczajzeń dziecka oraz stopnia ich samodzielności w obszarze czynności opiekuńczo-higienicznych,

3.3.8.2. podczas każdej sytuacji opiekuńczo - higienicznej opiekun uwzględnia indywidualne potrzeby i możliwości dziecka oraz stopień samodzielności,

3.3.8.3. opiekun uczy dzieci różnych nawyków higienicznych i porządkowych, np. mycie rąk przed posiłkiem, wieszanie ubrań w szatni, chowanie butów do szafki, spuszczenie wody w toalecie,

3.3.8.4. przejście z pieluszki na nocnik jest przeprowadzane po obserwacji gotowości dziecka oraz po uzgodnieniach z rodzicami i nie wcześniej niż po ukończeniu 1,5 r. życia przez dziecko,

3.3.8.5. dzieci mają możliwość korzystania z nocnika i toalety wg swoich indywidualnych potrzeb,

3.3.8.6. opiekun przypomina dziecku o możliwości korzystania z toalety, szczególnie tym, które są w trakcie nauki korzystania z nocnika, ale dzieci same decydują, czy chcą z niej korzystać, czy nie,

3.3.8.7. opiekunowie nie stosują systemu kar i nagród w czasie czynności opiekuńczo-higienicznych, natomiast starają się

	wzmacniać u dziecka poczucie sukcesu z dokonywanych, nawet niewielkich postępów, 3.3.8.8. opiekunowie uwzględniają prawo dziecka do towarzystwa lub do odizolowania się w łazience,
3.4. respektowanie praw i obowiązków osoby sprawującej opiekę w ramach poszczególnych czynności związanych ze świadczeniem usług opieki nad dzieckiem	3.4.1. Personel Placówki posiada nie tylko formalne kwalifikacje, ale również umiejętności, wiedzę oraz reprezentuje wartości i postawy odpowiednie do ich roli i odpowiedzialności. 3.4.2. Szczegółowe wymagania dotyczące personelu oraz kadry kierowniczej Placówki określają zapisy Ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. z 2023 r. poz. 204 i 1429). 3.4.3. Opiekunowie posiadają zarówno formalne kwalifikacje, jak również umiejętności, wiedzę oraz reprezentują wartości i postawy odpowiednie do ich roli i odpowiedzialności. 3.4.4. Placówką kieruje dyrektor, który odpowiada za realizację zadań, w szczególności określonych w regulaminie organizacyjnym oraz za całość gospodarki finansowej Placówki, a zwłaszcza za: • sprawną i zgodną z przepisami prawa pracę Placówki, • określenie i wdrożenie odpowiedniej struktury organizacyjnej, • podział zadań i kompetencji pomiędzy pracowników, opiekunki oraz właściwy dobór kadry w Placówce zgodnie z wymaganiami kwalifikacyjnymi, • nadzór nad realizacją zadań i jakością działań poszczególnych pracowników w Placówce, • nadzór nad przestrzeganiem przez pracowników, opiekunki dyscypliny i porządku pracy, 3.4.4.1. Dyrektor jest służbowym przełożonym wszystkich pracowników w Placówce. 3.4.4.2. Do podstawowych obowiązków dyrektora należy: • reprezentowanie Placówki na zewnątrz, • dokonywanie czynności prawnych i składanie oświadczeń woli w imieniu organu prowadzącego na mocy udzielonych pełnomocnictw i upoważnień, • prawidłowa realizacja polityki kadrowej i płacowej w Placówce, • dokonywanie oceny pracy pracowników oraz prowadzenie awansu zawodowego pracowników, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, • realizacja i przestrzeganie przepisów o ochronie tajemnicy państwowej i służbowej oraz przepisów o ochronie danych osobowych i o ochronie informacji niejawnych 3.4.5. O stanowisko opiekuna w Placówce zgodnie z przepisami

	ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 – ubiegać się może osoba posiadająca potwierdzone stosownym dokumentem kwalifikacje: • pielęgniarki/położnej, • opiekunki dziecięcej, • nauczyciela wychowania przedszkolnego, edukacji wczesnoszkolnej, pedagoga opiekuńczo-wychowawczego, pedagoga społeczno-wychowawczego, pedagoga wczesnej edukacji, terapeuty pedagogicznego, nauczyciela z kwalifikacjami z terapią pedagogiczną lub • ukończyła studia wyższe lub studia podyplomowe na kierunku lub specjalności: wczesne wspomaganie rozwoju, studia wspomaganie rozwoju dzieci w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Żłobkach i przedszkolach, studia edukacja prorozwojowa, studia pedagogika małego dziecka, wychowania przedszkolnego, studia psychologia dziecięca, studia psychologia wspierania rozwoju i kształcenia, psychologia wychowawcza lub • odbyła nie wcześniej niż 2 lata przed podjęciem zatrudnienia, jako opiekun szkolenie z udzielania dziecku pierwszej pomocy oraz posiada co najmniej wykształcenie: wyższe na dowolnym kierunku, którego program obejmuje zagadnienia związane z opieką nad małym dzieckiem lub jego rozwojem, i odbyła 80-godzinne szkolenie w celu uaktualnienia i uzupełnienia wiedzy oraz umiejętności lub średnie lub średnie branżowe oraz: co najmniej roczne doświadczenie w pracy z dziećmi w wieku do lat 3 lub przed zatrudnieniem jako opiekun w Żłobku lub w klubie dziecięcym odbyła 280-godzinne szkolenie, z czego co najmniej 80 godzin w formie zajęć praktycznych, polegających na sprawowaniu opieki nad dzieckiem pod kierunkiem opiekuna, o którym mowa w ust. 1. Szkolenie winno obejmować następujące bloki tematyczne: psychologiczne podstawy rozwoju jednostki (20 godzin), rozwój dziecka w okresie wczesnego dzieciństwa (25 godzin), stymulowanie wszechstronnego rozwoju dziecka (120 godzin), kompetencje opiekuna dziecka (w tym: odpowiedzialność prawna opiekuna, podstawy medycyny ratunkowej, umiejętność radzenia sobie ze stresem, emisja głosu- 35 godzin) praktyki zawodowe (80 godzin). 3.4.6. Do podstawowych obowiązków opiekuna w Placówce należy:
--	---

	• wizualna ocena stanu zdrowia dzieci i stosowne postępowanie przy codziennym przyjmowaniu dzieci do Placówki, • zagwarantowanie dziecku właściwej opieki pielęgnacyjnej oraz zakresu edukacji, przez prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka, • prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczo i edukacyjnych, uwzględniających rozwój psychomotoryczny dzieci, właściwych do wieku dzieci, • wyrabianie u dzieci umiejętności życia w grupie, kształtowanie postaw społecznych i usamodzielnianie dzieci, zgodnie z ich wiekiem i poziomem rozwoju, • tworzenie i realizowanie programów dydaktyczno-wychowawczych w oparciu o nowoczesne metody pracy z dzieckiem, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych dzieci i poszanowania Jego praw i godności, • realizowanie programu adaptacji. • ubieranie, rozbieranie, wysadzanie, mycie dzieci udzielanie pomocy w tym zakresie i wychodzenie z dziećmi na spacer, • utrzymywanie w należytej czystości zabawek i innych pomocy oraz eliminowanie zabawek niebezpiecznych lub uszkodzonych, • przygotowywanie dzieci do uczestnictwa w imprezach okolicznościowych, • organizowanie wypoczynku dzieci na świeżym powietrzu: werandowanie, spacer, zabawy w ogrodzie, • zaspakajanie potrzeb dzieci, a w szczególności potrzeby bezpieczeństwa, akceptacji i aprobaty, aktywności poznawczej oraz potrzeby kontaktu społecznego, • wykonywanie codziennych zabiegów pielęgnacyjnych, zaspakajanie potrzeb fizjologicznych, usamodzielnianie dzieci, • karmienie dzieci oraz uczenie samodzielności w trakcie spożywania posiłków, • podczas leżakowania dzieci: zapewnienie pieczy nad wypoczywającymi dziećmi, przygotowywanie się do zajęć, zapewnienie pomocy dydaktycznych, dekorowanie pomieszczeń Placówki, • utrzymywanie czystości i porządku w grupie, • udzielanie pierwszej pomocy przedlekarskiej w nagłych wypadkach, • współudział w realizacji programu promującego zdrowie
--	--

i prawidłowe odżywianie,

- ścisła współpraca z innymi opiekunami oraz osobą zajmującą się opieką zdrowotną.

Współpraca z rodzicami lub opiekunami prawnymi dzieci w realizacji działalności opiekuńczej, wychowawczej i edukacyjnej.

3.4.7. Do obowiązków pomocy opiekunki w Placówce należy:

- przyjmowanie i codzienna stała obserwacja dzieci – sprawowanie stałej opieki nad dziećmi,
- wydawanie dzieci rodzicom lub upoważnionym na piśmie osobom (przygotowanych do wyjścia po umyciu i zmianie pieluszki lub skorzystania z nocniczka) dzieci wraz z przekazaniem zwięzłego raportu ustnego o zachowaniu, spaniu, jedzeniu itp.,
- dbałość o sprawne działanie Placówki, utrzymanie ładu i czystości w budynku i otoczeniu,
- dbałość o zdrowie, bezpieczeństwo i dobre samopoczucie wszystkich wychowanków Placówki,
- współpraca z opiekunami w zakresie opieki i wychowania dzieci,
- wykonywanie codziennych zabiegów pielęgnacyjnych, a także stałe oddziaływanie wychowawcze na dzieci podczas wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych,
- pomoc przy prowadzeniu zajęć wychowawczych z dziećmi na podstawie planu zajęć wychowawczych,
- karmienie dzieci w oznaczonych rozkładem dnia godzinach i wyrabianie u dzieci starszych nawyków prawidłowego i samodzielnego jedzenia,
- natychmiastowe zawiadamianie dyrektora o objawach chorobowych zauważonych u dzieci,
- natychmiastowe zawiadamianie dyrektora o zdarzeniach dotyczących dzieci,
- odpowiednie przygotowanie dzieci do odpoczynku i korzystania ze świeżego powietrza,
- kontrolowanie stanu zabawek i pomocy wychowawczych, czuwanie nad ich właściwym uzupełnianiem i konserwacją.
- rzetelne wykonywanie wszystkich zadań zawartych w szczegółowym zakresie obowiązków określonym przez dyrektora Placówki.

3.4.8. W Placówce zatrudnia się pielęgniarkę zgodnie z normą określoną art. 15 pkt. 3 Ustawy z dnia 4 lutego 2011 r., która nakłada na dyrektora Placówki obowiązek zatrudnienia przynajmniej jednej pielęgniarki lub położnej, w przypadku uczęszczania do Placówki więcej niż dwadzieścioro dzieci.

3.4.9. Do obowiązków pielęgniarki w Placówce należy:

	• zbieranie wywiadów od rodziców/opiekunów w zakresie stanu zdrowia dzieci, • obserwowanie stanu zdrowia dzieci i zgłaszanie wszelkich nieprawidłowości dyrektorowi Placówki i rodzicom, • kształtowanie u dzieci postaw prozdrowotnych w zakresie żywienia i higieny, • udzielanie pierwszej pomocy dzieciom oraz pracownikom w nagłych wypadkach oraz organizowanie pomocy lekarskiej w razie potrzeby, • szkolenie personelu w zakresie promocji zdrowia oraz ograniczenia szerzenia się chorób zakaźnych, • prowadzenie indywidualnej dokumentacji dziecięcej, • prowadzenie poradnictwa z zakresu pielęgnacji dziecka dla rodziców i pracowników Placówki, • udział w szkoleniach oraz zebraniach z rodzicami. 3.4.10. Szczegółowy zakres praw i obowiązków pracowników Placówki określa Statut Placówki, Regulamin organizacyjny Placówki oraz zakresy czynności przekazywane pracownikom przez pracodawcę.
3.5. Zasad organizacji pracy personelu zatrudnionego w Placówce w sposób umożliwiający wypełnianie przez te osoby obowiązków zawodowych innych niż bezpośrednia opieka nad dziećmi, takich jak: planowanie zajęć w ciągu dnia, kontakty z rodzicami, współpraca z innymi specjalistami i współpracownikami	3.5.1. Placówka zatrudnia opiekunów. Liczba opiekunów jest zgodna z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa (1 opiekun na 8 dzieci powyżej roku, 1 opiekun na 5 dzieci poniżej roku lub w przypadku opieki nad dzieckiem z niepełnosprawnością albo dzieckiem wymagającym szczególnej opieki). 3.5.2. Personel posiada odpowiednie kwalifikacje zgodnie z Ustawą o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz zgodnie z Ustawą o pracownikach samorządowych. 3.5.3. W Placówce sprawującej opiekę nad więcej niż 20 dziećmi zatrudniona jest pielęgniarka/położna/ dietetyk/ intendent czuwający nad odpowiednim żywieniem dzieci i dietami eliminacyjnymi. W zależności od potrzeb Placówka zatrudnia specjalistów (np. fizjoterapeuta do pracy z dzieckiem z niepełnosprawnością) lub w zależności od dodatkowej oferty edukacyjnej (np. lektor języka obcego). 3.5.4. Placówka zatrudnia niezbędny personel pomocniczy np.(co najmniej jednego kucharza – gdy prowadzi własne żywienie) lub pracownika gospodarczego. 3.5.5. zasady organizacji pracy personelu zatrudnionego w Placówce określa Regulamin organizacyjny Placówki. Organizacja pracy w Placówce umożliwia wypełnianie przez osoby w nim zatrudnione obowiązków zawodowych innych niż bezpośrednia opieka nad dziećmi, takich jak: planowanie zajęć w ciągu dnia, kontakty z rodzicami, współpraca z innymi specjalistami i współpracownikami.

3.6. Zasad wspierania, adekwatnie do możliwości instytucji opieki oraz potrzeb dzieci objętych opieką, rozwoju zawodowego osób sprawujących opiekę, w szczególności przez wykorzystanie metod polegających na rozpoznawaniu i rozwijaniu potencjału oraz wiedzy i umiejętności już posiadanych przez te osoby, a także przez taką organizację pracy, która umożliwia im udział w szkoleniach aktualizujących wiedzę i podnoszących kwalifikacje.	3.6.1. Wspieranie rozwoju zawodowego osób sprawujących opiekę nad dzieckiem w Placówce jest adekwatne do możliwości Placówki oraz potrzeb dzieci objętych opieką. Wspieranie rozwoju zawodowego osób sprawujących opiekę odbywa się w szczególności przez wykorzystanie metod polegających na rozpoznawaniu i rozwijaniu potencjału oraz wiedzy i umiejętności już posiadanych przez te osoby, a także przez taką organizację pracy, która umożliwia im udział w szkoleniach aktualizujących wiedzę i podnoszących kwalifikacji. 3.6.2. W Placówce istnieje możliwość doskonalenia z zawodowego osób sprawujących opiekę nad dzieckiem poprzez uczestnictwo w kursach, szkoleniach, konferencjach, webinarach oraz system wsparcia nowo przyjmowanych pracowników. 3.6.3. Personel Placówki tworzy rozwijający się i regularnie współpracujący ze sobą zespół. 3.6.3.1. Personel stale rozwija kompetencje pracy z małymi dziećmi i ich rodzinami, aktualizuje wiedzę o pracy z dziećmi poprzez organizację: • personel merytoryczny, co najmniej raz w roku, przeprowadza autoewaluację swojej pracy, np. w oparciu o arkusz autoewaluacji, • dyrektor, przynajmniej raz w roku, podczas spotkań indywidualnych z opiekunami, dokonuje podsumowania ich dotychczasowej pracy merytorycznej, • w miarę możliwości, opiekun uczestniczy w szkoleniach zewnętrznych, poszerzających kompetencje pracy z małymi dziećmi i ich rodzinami, • w przypadku sytuacji problemowej, opiekun konsultuje się z innymi członkami zespołu lub specjalistami zewnętrznymi. 3.6.3.2. Zespół Placówki systematycznie współpracuje ze sobą. W zespole istnieje podział ról i zadań, odpowiadający zarówno kompetencjom, jak i indywidualnym predyspozycjom oraz doświadczeniom pracowników. • członkowie zespołu wzajemnie wspierają się i uczą się od siebie, udzielają sobie informacji zwrotnych, dzielą się doświadczeniami i pomysłami, • kadra merytoryczna komunikuje się na bieżąco, wymienia się informacjami na temat dzieci po to, by adekwatnie odczytywać ich aktualne potrzeby i na nie odpowiadać, • osoby prowadzące jedną grupę regularnie się spotykają i wymieniają informacje o doświadczeniach obserwacji rozwoju dzieci, planowania pracy i współpracy z rodzicami.
--	--

3.6.3.3. Opiekunowie posiadają kompetencje do rozwijania wrażliwej i pełnej szacunku interakcji z dzieckiem.

STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3

Standard IV.

MONITORING I EWALUACJA DZIAŁAŃ PLACÓWKI

Standardy dotyczące monitoringu i ewaluacji działań Placówki wskazują na:	Planowane działania realizowane w Placówce
4.1. Wdrożenie w Placówce procedur obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka, opracowywaną indywidualnie dla każdego dziecka przez osobę sprawującą opiekę oraz rodziców	4.1.1. Osoby sprawujące opiekę nad dziećmi w Placówce opracowują i wdrażają procedury obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka (indywidualnie dla każdego dziecka) – procedura stanowi załącznik nr 7 do planu.
4.2. W przeprowadzanie co najmniej raz w roku, analizy satysfakcji rodziców w zakresie usług świadczonych przez Placówkę	4.2.1. Placówka jest dla dziecka pierwszym, poza rodziną środowiskiem społecznym. Jego głównym zadaniem jest wsparcie w opiece i wychowaniu, ale przede wszystkim zapewnienie dziecku możliwości uczenia się poprzez zabawę w czasie nieobecności rodziców. Od tego jakie umiejętności dziecko zdobędzie w tym czasie, zależy w dużym stopniu jego dalszy indywidualny rozwój, stąd bardzo ważna jest jakość usług świadczonych w Placówce. 4.2.2. Monitorowania opieki nad dzieckiem do lat 3 zorientowane są na zapewnienie dziecku dobrostanu i zapewnienie wysokiej jakości opieki adekwatnej do potrzeb, jak również przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom, w tym przemocy. 4.2.3. Placówka przeprowadza ocenę uczestniczącą zapewniając w ten sposób partycypację rodziców i możliwość wyrażenia własnej opinii na temat edukacji, opieki oraz ich efektów. 4.2.4. Aby potwierdzić, że praca, którą wykonuje się w Placówce przynosi efekty i upewnić się, że rodzice są zadowoleni z usług Placówki prowadzone są cykliczne- co najmniej raz w roku, badania ankietowe wśród rodziców, a na ich podstawie dokonywana analiza satysfakcji rodziców w zakresie świadczonych usług (wzór ankiety badania satysfakcji rodziców stanowi załącznik nr 8 do planu). 4.2.4.1. Badanie przeprowadzane jest za pomocą kwestionariusza wywiadu z rodzicami (pozwala uzyskać bardziej precyzyjne informacje od każdego rodzica) lub ankiety zawierające otwarte

	pytania, dlaczego rodzice wybrali tą konkretną Placówkę jako miejsce opieki nad dzieckiem?, Co sprawiło, że zdecydował się na oddanie dziecka pod opiekę tej Placówki?, Czy są zadowoleni ze swojego wyboru i dlaczego?. Badanie zakończone jest pytaniem umożliwiającym respondentom wskazanie propozycji i sugestii dot. Placówki. 4.2.4.2. Opinie i sugestie rodziców w zakresie potrzeb i oczekiwań oraz wsparcia w opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 są analizowane i wdrażane w miarę potrzeb i możliwości.
4.3. Przeprowadzanie, co najmniej raz na dwa lata, weryfikacji realizacji celów pedagogicznych, opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych	4.3.1. W Placówce przeprowadza się weryfikację realizacji celów pedagogicznych, opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych. Co najmniej raz na dwa lata ocenia się czy dziecko w Placówce traktowane jako istota o własnych potrzebach i pragnieniach, czy obdarzane jest szacunkiem, oraz budowane są z nim pozytywne relacje i rozwijane jest zaufanie dziecka do otoczenia. 4.3.1.1. Weryfikacja odnosi się do jakości spełnienia standardów pracy z dzieckiem, które obejmują cele pedagogiczne, opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne dostosowane do formy sprawowanej opieki, z uwzględnieniem działań, jakie były podejmowane wobec dziecka w zakresie: 1) zapewnienia przez osoby sprawujące opiekę komfortowej i bezpiecznej atmosfery podczas pobytu dziecka w Placówce, w szczególności przez towarzyszenie społeczne i towarzyszenie dziecku w rozwoju charakteryzujące się podmiotowym traktowaniem dziecka, okazywaniem szacunku, podejmowaniem niedyrektywnych działań, nawiązywaniem pozytywnych relacji i budowaniem zaufania dziecka, 2) edukacji, w szczególności dotyczące: a) rozwijania umiejętności motorycznych przez codzienne zabawy ruchowe, wspierające koordynację ruchowo-wzrokową, b) rozwijania umiejętności językowych przez nawiązanie werbalnej interakcji z dziećmi, c) rozwijania umiejętności samoobsługi, d) rozwijania kompetencji poznawczych i sensorycznych, e) kształtowania i treningu koncentracji i uwagi, f) rozwijania kreatywności dziecka przez stwarzanie możliwości samodzielnego badania różnorodnych obiektów, poznawania możliwości ruchowych swojego ciała, eksplorowania przestrzeni, tworzenia okazji do podejmowania decyzji i dokonywania wyborów,

	3) rozwijania kompetencji społecznych i emocjonalnych takich jak: a) budowanie pewności siebie u dziecka, b) rozwijanie umiejętności komunikacji społecznej, c) wchodzenie w interakcje z innymi osobami, d) nawiązywanie prawidłowych relacji społecznych, e) nabywanie szacunku dla innych osób, 4) przebiegu procesu adaptacji dziecka, w celu zwiększenia zaufania rodziców do instytucji opieki oraz zapewnienia właściwego rozwoju emocjonalnego dziecka, 5) przestrzegania zasad higieny, z poszanowaniem indywidualnych potrzeb dzieci. 4.3.2. Weryfikacja realizacji celów pedagogicznych, opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych, dokonywana jest na podstawie analiz i wniosków odnoszących się do podejmowanych w Placówce działań opisanych w I części planu - standardy opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat standard I. praca z dzieckiem w Placówce. 4.3.2.1. Dokumentacja związana z weryfikacją realizacji celów pedagogicznych, opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych znajduje się u dyrektora Placówki.
4.4. Przeprowadzanie przez dyrektora Placówki co najmniej raz na dwa lata oceny pracy i ewaluacji pracy osób sprawujących opiekę. W ocenie tej uwzględnia się w szczególności postawę tych osób, ich zaangażowanie, relacje z dziećmi i rodzicami, organizację pracy, rzetelność i odpowiedzialność.	4.4.1. Dyrektor Placówki przeprowadza co najmniej raz na dwa lata ocenę pracy i ewaluację pracy osób sprawujących opiekę nad dziećmi w których uwzględnia się w szczególności postawę tych osób, ich zaangażowanie, relacje z dziećmi i rodzicami, organizację pracy, rzetelność oraz odpowiedzialność. 4.4.2. Każdy opiekun zatrudniony w Placówce zobowiązany do przeprowadzania- co najmniej raz na dwa lata - auto ewaluacji swojej pracy, w której uwzględni w szczególności swoją postawę, zaangażowanie, relacje z dziećmi i rodzicami, organizację pracy, rzetelność i odpowiedzialność. (arkusz autoewaluacji ustala dyrektor Placówki).
4.5. Ustalanie obszarów wymagających aktualizacji lub rozwoju wiedzy i umiejętności na podstawie dokonanej oceny dyrektora Placówki oraz oceny wójta/burmistrza/prezydenta miasta lub inny podmiot, o którym mowa w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, dokonaną wspólnie z osobami sprawującymi opiekę	4.5.1. W Placówce ustala się obszary wymagające aktualizacji lub rozwoju wiedzy i umiejętności na podstawie dokonanej oceny dyrektora Placówki oraz oceny wójta/burmistrza/prezydenta miasta, który sprawuje nadzór w zakresie warunków i jakości świadczonej opieki w Placówce.

STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI W WIEKU DO LAT 3

Standard V.

WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI OSÓB SPRAWUJĄCYCH OPIEKĘ NAD DZIECKIEM W PLACÓWCE

Standardy dotyczące współpracy osób sprawujących opiekę nad dzieckiem w Placówce z rodzicami wskazują, że:	Planowane działania realizowane w Placówce
5.1. Rodzicom udziela się wszelkich informacji o przebiegu opieki	5.1.1. Osoby sprawujące opiekę nad dziećmi w Placówce udzielają rodzicom wszelkich informacji o przebiegu opieki. 5.1.2. Personel Placówki jest zaangażowany w budowanie współpracy z rodzicami. 5.1.2.1. Personel (dyrektor, opiekunowie, personel pomocniczy) rozumie znaczenie współpracy z rodzicami dla rozwoju dzieci i poszerza wiedzę w tym zakresie. 5.1.2.2. W Placówce wspólnie wypracowuje cele i zasady współpracy z rodzicami dotyczące między innymi przebiegu opieki nad dzieckiem, potrzeb rozwojowych dziecka. 5.1.2.3. Personel Placówki zna cele i zasady współpracy z rodzicami. 5.1.2.4. Rodzice są informowani przez personel o celach i zasadach współpracy, o przebiegu opieki nad dzieckiem. 5.1.3. W placówce tworzy się warunki do codziennej obecności rodzin. 5.1.3.1. Personel Placówki jest znany rodzicom (np. przedstawienie całego personelu podczas zebrania, informator o Placówce). 5.1.3.2. Personel Placówki dba o bezpieczną i przyjazną atmosferę w placówce, pracownicy sygnalizują rodzicom, że są mile widziani, że ich obecność jest ważna i oczekiwana. 5.1.3.3. Opiekun wita rodzinę na powitanie i żegna na koniec każdego dnia. 5.1.3.4. Opiekun ma możliwość zorganizowania dla rodzin imprezy integracyjno-okolicznościowe. 5.1.3. Opiekun ma całościową wiedzę na temat każdego dziecka, którą dzieli się z rodzicami. 5.1.3.1. Opiekun codziennie wymienia informacje z rodzicami na temat tego, jak dziecko czuje i zachowuje się w czasie pobytu w Placówce. 5.1.3.2. Opiekun zbiera informacje od rodziców na temat przyzwyczajzeń, preferencji, zainteresowań, doświadczeń dziecka. 5.1.3.3. Opiekun na podstawie obserwacji i dokumentacji prowadzi, przynajmniej raz w roku, rozmowy z rodzicami każdego dziecka na temat jego rozwoju, aktualnych zainteresowań oraz możliwości wsparcia, jeśli takie jest potrzebne. 5.1.4. Opiekun stwarza warunki do uczestnictwa każdej rodziny

	w życiu Placówki. 5.1.4.1. Opiekun dba o to, aby poznać każdą rodzinę uczęszczającą do placówki. 5.1.4.2. Opiekun zaprasza rodziców do zaangażowania się w codzienne funkcjonowanie Placówki, uwzględniając ich preferencje, umiejętności oraz możliwości czasowe. 5.1.5. W Placówce może zostać utworzona - zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa - rada rodziców będąca reprezentantem ogółu rodziców dzieci uczęszczających do Placówki w sprawach dotyczących funkcjonowania placówki (wnioski, opinie, inicjatywy) w tym w szczególności w zakresie prowadzenia zajęć edukacyjnych.
5.2. Na bieżąco i regularnie, przeprowadzane są konsultacje w sprawie potrzeb i rozwoju dziecka	5.2.1. Osoby sprawujące opiekę nad dziećmi w Placówce na bieżąco i regularnie prowadzą konsultacje z rodzicami w sprawie potrzeb i rozwoju dziecka. 5.2.2. Personel Placówki stwarza warunki do dialogu z rodzicami, opiekunowie i rodzice dbają o dobry przepływ informacji i komunikację w sprawie potrzeb i rozwoju dziecka. 5.2.2.1. Dyrektor Placówki udostępnia rodzicom podstawowe dokumenty pracy placówki: statut, regulaminy, procedury itp. 5.2.2.2. W Placówce jest dostępny informator dla rodziców, który zawiera podstawowe informacje o funkcjonowaniu Placówki np. program adaptacyjny, ramowy plan dnia, zasady współpracy z rodzicami (załącznik nr 9 do planu). 5.2.3. Opiekun zna i uwzględnia oczekiwania i potrzeby rodziców. 5.2.3.1. Dyrektor na bieżąco i regularnie bada oczekiwania rodziców w zakresie potrzeb organizowania konsultacji w sprawie potrzeb i rozwoju dziecka w różnych obszarach rozwoju. 5.2.3.2. Dyrektor we współpracy z opiekunami uwzględnia potrzeby i oczekiwania rodzin planując organizację pracy Placówki oraz pracę opiekuńczo – edukacyjną z dziećmi. 5.2.3.3. Opiekun systematycznie dokumentuje współpracę z rodzicami. 5.2.4. Opiekun konsultuje się z rodzicami uwzględniając ich potrzeby i możliwości. 5.2.4.1. Opiekun oferuje różne formy komunikacji, dostosowując je do potrzeb, preferencji i możliwości czasowych rodziców, np. rozmowy, telefon, e-mail. 5.2.4.2. Opiekun stosuje różne sposoby komunikacji bezpośredniej – prowadzi spotkania grupowe i indywidualne konsultacje z rodzicami oparte na prowadzonej obserwacji i dokumentacji rozwoju dziecka i grupy. 5.2.4.3. Opiekun stosuje różne narzędzia komunikacji pośredniej, np. prezentacje zdjęciowe, tablice informacyjne.

Sposób prezentacji planu opiekuńczo – wychowawczo -edukacyjnego wraz z załącznikami:

- 1) zapoznanie rodziców z obowiązującymi w Placówce procedurami na zebraniach organizacyjnych we wrześniu każdego roku szkolnego,
- 2) udostępnienie dokumentu do wglądu w gabinecie Dyrektora Placówki,
- 3) zapoznanie pracowników z obowiązującymi w Placówce procedurami.

Tryb dokonywania zmian w procedurze

Wszelkich zmian w powyższych procedurach może dokonać dyrektor Placówki z własnej inicjatywy lub na wniosek organu prowadzącego Placówki / rady rodziców Placówki. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.

ZAŁĄCZNIKI:

1. Procedury zapobiegania wypadkom podczas pobytu dzieci w Placówce oraz rozprzestrzeniania się chorób wśród dzieci i personelu zatrudnionego w Placówce
2. Procedury postępowania personelu Placówki w razie wypadku dziecka
3. Procedury zapobiegania rozprzestrzenianiu się chorób wśród dzieci, personelu zatrudnionego w Placówce
4. Procedury określające zasady pobytu w Placówce osób innych niż zatrudniony personel
5. Procedury określające zasady przyprowadzania i odbioru dzieci z Placówki
6. Procedury postępowania w przypadku podejrzenia stosowania przemocy wobec dziecka przez rodziców lub osoby sprawujące opiekę w instytucji opieki, na podstawie obowiązujących w tym zakresie przepisów
7. Procedury obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka w Placówce
8. Ankieta analizy satysfakcji rodziców w zakresie usług świadczonych przez Placówkę
9. Procedury współpracy z rodzicami we wszystkich grupach Placówki
10. Arkusz obserwacji dziecka od 4miesiący do 12 miesięcy-wzór
11. Arkusze obserwacji dziecka 1 rok-wzór
12. Arkusz obserwacji dziecka 2 lata-wzór
13. Arkusz obserwacji dziecka 3 lata wzór
14. Arkusz oceny pracy i ewaluacji osób sprawujących opiekę nad dziećmi – wzór
15. Lista osób zapoznanych z planem opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnym

**Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny wraz załącznikami wchodzi
w życie z dniem podpisania.**

DYREKTOR
U. Łuksza
mgr Urszula Łuksza

.....
(data i podpis dyrektora Placówki)

Procedury zapobiegania wypadkom podczas pobytu dzieci w Placówce oraz rozprzestrzeniania się chorób wśród dzieci i personelu zatrudnionego w Placówce

Procedury zostały opracowane na podstawie zapisów:

- ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (t.j. Dz.U z 2023 r. poz. 204),
- rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 2121) – § 7.1.

Cel procedury

Zapobieganie wypadkom dziecięcym podczas pobytu w Placówce oraz rozprzestrzeniania się chorób wśród dzieci i personelu zatrudnionego w Placówce.

Zakres procedury

Procedura dotyczy sprawowania nadzoru nad dziećmi oraz ochrony ich życia i zdrowia w sytuacji wystąpienia wypadku dziecka na terenie Placówki oraz w sytuacji rozprzestrzeniania się chorób wśród dzieci i personelu zatrudnionego w Placówce.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności

1. **Dyrektor Placówki** zapobiega wypadkom oraz rozprzestrzenianiu się chorób wśród dzieci i personelu w Placówce poprzez zapewnienie dzieciom i pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i pobytu w Placówce.

Dyrektor:

- 2) jest obowiązany chronić zdrowie i życie pracowników przez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy przy odpowiednim wykorzystaniu osiągnięć nauki i techniki.
W szczególności dyrektor Placówki:

- a) organizuje pracę pracownikom i dzieciom przebywającym w Placówce w sposób zapewniający bezpieczne i higieniczne warunki pracy,
- b) zapewnia przestrzeganie w Placówce przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy (zasad określających sposób wykonywania pracy, sposób zapewnienia pracownikom warunków pracy, aby jej wykonywanie było bezpieczne i higieniczne), wydaje polecenia usunięcia uchybień w tym zakresie oraz kontroluje wykonanie tych poleceń,
- c) reaguje na potrzeby w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy oraz dostosowuje środki podejmowane w celu doskonalenia istniejącego poziomu ochrony zdrowia i życia pracowników oraz dzieci biorąc pod uwagę zmieniające się warunki wykonywania pracy i zabawy,
- d) zapewnia rozwój spójnej polityki zapobiegającej wypadkom dzieci oraz rozprzestrzenianiu się chorób wśród dzieci i personelu uwzględniającej zagadnienia techniczne, organizację pracy, warunki pracy i zabawy, stosunki społeczne oraz wpływ czynników środowiska pracy i zabawy,
- e) zapewnia wykonanie nakazów, wystąpień, decyzji i zarządzeń wydawanych przez organy nadzoru nad warunkami pracy,

- f) zapewnia wykonanie zaleceń społecznego inspektora pracy,
 - g) stosuje aktywnie zasady profilaktyki zdrowotnej prowadząc działania edukacyjne i profilaktyczne w zakresie bezpieczeństwa i rozprzestrzeniania się chorób wśród dzieci i personelu itp. poprzez informowanie o procedurach zapobiegania chorobom zakaźnym, organizować warsztaty dla rodziców na temat promocji zdrowia.
- 3) Ponosi odpowiedzialność za opracowanie i wdrożenie procedur służących zapobieganiu wypadkom oraz rozprzestrzenianiu się chorób wśród dzieci i personelu Placówki.
- 4) Zapoznaje rodziców i personel z obowiązującymi w Placówce procedurami zapobiegania wypadkom oraz rozprzestrzeniania się chorób wśród dzieci i personelu Placówki na zebraniach organizacyjnych (we wrześniu każdego roku szkolnego).

2. Opiekun w Placówce, pielęgniarka

Zapobiega wypadkom oraz rozprzestrzenianiu się chorób wśród dzieci i personelu Placówki poprzez:

- 1) przestrzeganie ustalonych norm bezpiecznego zachowania się dzieci podczas ich pobytu w Placówce,
- 2) zapewnienie dzieciom właściwej opieki i bezpieczeństwa, zgodnie z przyjętymi w Placówce zasadami,
- 3) prowadzenie działań profilaktycznych i edukacyjnych z dziećmi eliminujących ryzyko wystąpienia wypadków oraz zarażenia się chorobami,
- 4) utrwalanie z dziećmi bezpiecznych zachowań zapobiegających wypadkom i rozprzestrzenianiu się chorób wśród dzieci i personelu Placówki.

3. Rodzice (opiekunowie prawni) zapobiegają wypadkom oraz rozprzestrzenianiu się chorób wśród dzieci i personelu Placówki poprzez:

- 1) przestrzeganie niniejszych procedur,
- 2) współpracę z dyrektorem i personelem Placówki w celu zapobiegania wypadkom oraz rozprzestrzenianiu się chorób wśród dzieci i personelu zatrudnionego w Placówce.

OPIS PROCEDURY – realizacja działań

I. Zapobieganie wypadkom oraz rozprzestrzeniania się chorób wśród dzieci i personelu zatrudnionego w Placówce.

Dzieci w wieku do 3 lat bardzo często ulegają nieszczęśliwym wypadkom, są też ofiarami rozprzestrzeniających się chorób. Do wypadków i rozprzestrzeniania się chorób dochodzi w różnych miejscach pobytu dzieci, także w Placówce. Zadaniem dorosłych/opiekunów jest zatem kształtowanie u dzieci przebywających w Placówce określonych umiejętności, sprawności i nawyków, które pozwolą minimalizować ryzyko wystąpienia wypadku lub rozprzestrzeniania się chorób.

Personel Placówki powinien dołożyć wszelkich starań by umożliwić dzieciom:

- 1) bezpieczne warunki pobytu w Placówce,
- 2) nabywanie i doskonalenie umiejętności związanych z organizowaniem bezpiecznych zabaw i zajęć, oraz kształtowaniem nawyków i postaw służących zapobieganiu wypadkom i rozprzestrzenianiu się chorobom.

Sposoby przeciwdziałania wypadkom dzieci w Placówce

Dyrektor Placówki czuwa nad przestrzeganiem przepisów BHP przez wszystkich pracowników, a w szczególności:

- 1) opracowuje regulaminy bezpieczeństwa i higieny pracy w tym bezpiecznego korzystania z pomieszczeń Placówki i placu zabaw (w tym regulaminy związane z utrzymaniem higieny i dezynfekcją pomieszczeń),
- 2) dba o przestrzeganie procedur bezpieczeństwa obowiązujących w Placówce (np. instrukcji ppoż, poprzez umieszczenie w widocznym miejscu planu ewakuacji, organizuje z personelem Placówki i dziećmi próbną ewakuację w terminach określonych przepisami prawa),
- 3) przygotowuje procedurę postępowania opiekunek i personelu Placówki, gdy na jej terenie zdarzył się nieszczęśliwy wypadek z udziałem dziecka oraz procedurę postępowania w przypadku zachorowania dziecka w czasie pobytu w Placówce,
- 4) podejmuje działania edukacyjne dla pracowników i rodziców/opiekunów prawnych i wychowanków w temacie przeciwdziałania wypadkom dzieci w Placówce i zapobiegania chorobom, prowadząc:
 - a) spotkania z przedstawicielami służby zdrowia, sanepidu, policji, straży pożarnej,
 - b) dostarczając ulotki, artykuły na temat zapobiegania wypadkom i chorobom.
- 5) informuje pracowników i rodziców dzieci o procedurach zapobiegania wypadkom oraz zapobiegania chorobom w sposób ustalony w Placówce,
- 6) zapewnia warunki do zachowania higieny i utrzymywania czystości pomieszczeń Żłobka,
- 7) zapewnia zaopatrzenie Placówki w odpowiedni sprzęt gaśniczy i liczbę apteczek, właściwe oświetlenie w Placówce, dba o zabezpieczanie gniazdek elektrycznych, przewodów elektrycznych oraz nagrzewających się elementów systemu grzewczego,
- 8) dba o okresowe kontrole obiektów należących do Placówki, jest odpowiedzialny za zabezpieczenie nawierzchni wejść i dróg dojazdowych do Placówki,
- 9) stosuje zasady profilaktyki zdrowotnej,
- 10) odpowiada za wdrożenie procedur i sprawuje nadzór nad jej stosowaniem.

Opiekun/pielęgniarka ma obowiązek:

- 1) prowadzenia systematycznych obserwacji rozwoju dziecka i informowaniu rodziców o dostrzeżonych problemach zdrowotnych, w tym o wypadku jaki przytrafił się dziecku, o podejrzeniu wystąpienia choroby otoczenia wszystkie dzieci ciągłą opieką i zapewnienie im nadzoru, przewidywania sytuacji niebezpiecznych i unikania ich,
- 2) podejmują działania profilaktyczne i edukacyjne wobec dzieci i rodziców na spotkaniach grupowych (pogadanki, broszurki, aranżowanie spotkań ze specjalistami),

- 3) tworzą higieniczne i bezpieczne warunki do wielokierunkowego rozwoju dziecka, zapewniając dzieciom:
 - a) stały dostęp do chusteczek higienicznych jednorazowych,
 - b) systematyczną kontrolę miejsc zabawy dzieci szczególnie na placu zabaw;
- 4) opracowują i wdrażają programy profilaktyczne,
- 5) unikają sytuacji i miejsc niebezpiecznych,
- 6) ustalania z dziećmi norm bezpiecznego zachowania się podczas pobytu w Placówce,
- 7) zapoznawania dzieci z obowiązującymi w Żłobku zasadami bezpieczeństwa (ich aktualizacją) poprzez organizowanie:
 - a) zabaw wskazujących bezpieczne sytuacje i zachowania wykorzystując w tym celu filmy instruktażowe, plansze edukacyjne, historyjki obrazkowe,
 - b) zajęć przestrzegających przed zagrożeniami (np. urządzeń elektrycznych, drzwi, okien pomieszczeń kuchennych, wejść do budynku i wyjść z budynku Placówki itp.),
 - c) zabaw przedstawiających skutki niebezpiecznych zachowań (opowiadanie bajek, prezentacje multimedialne, filmy edukacyjne),
 - d) praktycznych ćwiczeń jak zachować się w różnych okolicznościach zagrożenia,
 - e) zajęć przewidywania zagrożeń, oceniania zachowań zagrażających zdrowiu w różnych sytuacjach, także codziennych,
 - f) zajęć, podczas których przekazują dzieciom wiedzę na temat zdrowego stylu życia,
 - g) spotkań ze specjalistami w dziedzinie bezpieczeństwa: policjantami, lekarzami, strażakami.

Procedury postępowania personelu Placówki w razie wypadku dziecka

Procedury zostały opracowane na podstawie zapisów:

- ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (t.j. Dz.U z 2023 r. poz. 204),
- rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 2121) – § 7.1.

Cel procedury

Określenie obowiązków i zadań personelu Placówki w sytuacji wystąpienia wypadku dziecka w Placówce.

Zakres procedury

Procedura dotyczy sprawowania nadzoru nad dziećmi oraz ochrony ich życia i zdrowia w sytuacji wystąpienia wypadku na terenie Placówki.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności

Dyrektor Placówki w sytuacji wystąpienia wypadku dziecka:

- 1) zapewnia natychmiastową pomoc lekarską i opiekę dziecku, które uległo wypadkowi,
- 2) powiadamia odpowiednie organy o wypadku, jaki zdarzył się na terenie Placówki lub podczas zajęć organizowanych poza jego terenem,
- 3) powołuje zespół powypadkowy.

Opiekun, pielęgniarka w sytuacji wystąpienia w Placówce wypadku dziecka:

- 1) zapewniają poszkodowanemu dziecku opiekę,
- 2) ustalają potrzebę wezwania pogotowia ratunkowego lub wcześniejszego przyjazdu rodzica/prawnego opiekuna,
- 3) udzielają poszkodowanemu dziecku pierwszej pomocy – do czasu przyjazdu pogotowia ratunkowego,

Uwaga! Brak udzielenia pomocy skutkuje sankcją karną!

- 4) natychmiast przerywa zajęcia i – jeżeli istnieje podejrzenie zagrożenia w miejscu prowadzenia zajęć – wyprowadza dzieci z miejsca zagrożenia,
- 5) w miarę możliwości jak najszybciej powiadamia dyrektora Placówki o zaistniałej sytuacji.

Podczas lekkich obrażeń (np. widoczne lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, delikatne skaleczenie, stłuczenia, ugryzienie przez osę, itp.) interweniuje.

Rodzice (opiekunowie prawni) w sytuacji wystąpienia w Placówce wypadku dziecka podejmują wszelkie decyzje związane z leczeniem dziecka.

OPIS PROCEDURY – realizacja działań

Gdy w Placówce zdarzy się dziecku wypadek, należy przede wszystkim jak najszybciej i sprawnie zapewnić poszkodowanemu bezpieczeństwo, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy. Jeśli istnieje możliwość, należy od osoby poszkodowanej odizolować resztę dzieci. Osobą odpowiedzialną za zarządzanie w chwili wystąpienia zagrożenia jest dyrektor bądź – w przypadku nieobecności – osoba go zastępująca lub przez niego upoważniona.

Wypadek dziecka to zdarzenie nagłe, wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w czasie pozostawania dziecka pod opieką Placówki. Określone zdarzenie może być zakwalifikowane jako wypadek wówczas, gdy spełnia równocześnie wszystkie cztery warunki podane definicji:

- 1) nagłość zdarzenia – natychmiastowe ujawnienie się przyczyny zewnętrznej, wywołującej określone skutki,
- 2) istnienie przyczyny zewnętrznej zdarzenia, itp. działanie innych osób, a nie wewnętrznej, tkwiącej w samym poszkodowanym,
- 3) wystąpienie zdarzenia w czasie pozostawania dziecka pod opieką Placówki,
- 4) powstanie urazu zdefiniowanego jako uszkodzeniem tkanek ciała lub narządów człowieka wskutek działania czynnika zewnętrznego.

W razie wypadku dziecka pozostającego pod opieką Żłobka należy postępować w oparciu o zapisy:

- ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 204),
- rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).

W razie wypadku dziecka w tym powodującego ciężkie uszkodzenia ciała, wypadku zbiorowego bądź śmiertelnego, dyrektor lub inny pracownik Placówki, który uzyskał wiadomość o wypadku, podejmuje następujące działania:

- 1) dokonuje ogólnej oceny sytuacji, tj. sprawdza, ile jest poszkodowanych, jaki jest ich stan i czy występuje dodatkowe niebezpieczeństwo, takie jak itp. wybuch gazu lub pożar,
- 2) niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu dziecku opiekę,
- 3) sprowadza fachową pomoc medyczną- wzywa pogotowie ratunkowe,

(Jeżeli lekarz stwierdzi potrzebę pobytu dziecka w szpitalu, należy zapewnić dziecku opiekę w drodze do szpitala).

- 4) w miarę możliwości udziela poszkodowanemu pierwszej pomocy,
- 5) informuje o wypadku dyrektora Placówki, pracownika służby BHP,
- 6) wyprowadza dzieci z zagrożonej strefy, jeżeli miejsce może stwarzać zagrożenie dla ich bezpieczeństwa.

(Jeśli powodem wypadku było urządzenie lub niesprawność techniczna pomieszczenia, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Do czasu dokonania oględzin przez zespół powypadkowy i

ustalenia okoliczności wypadku, dyrektor zabezpiecza je przed wejściem nieupoważnionych osób. Jeżeli natomiast wypadek wydarzył się podczas zorganizowanego wyjścia bądź imprezy poza terenem przedszkola, wszystkie decyzje są podejmowane przez opiekuna grupy bądź kierownika wycieczki i ten ponosi za nie pełną odpowiedzialność).

- 7) nie dopuszcza do zatarcia śladów zdarzenia, wstępnie zabezpiecza miejsce wypadku tak, aby wykluczyć dostęp osób niepowołanych,
- 8) relacjonuje przebieg zdarzenia, jeśli był jego świadkiem,
- 9) informuje o swoich obserwacjach, uwagach, pierwszych relacjach i reakcjach dzieci oraz poszkodowanego, jeśli takie się pojawiły,
- 10) sporządza notatkę służbową, w której opisuje przebieg zdarzenia.

Obowiązek powiadamiania i zabezpieczania miejsca zdarzenia

1. O każdym wypadku należy niezwłocznie zawiadomić:
 - 1) rodziców (opiekunów) poszkodowanego dziecka,
 - 2) pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy,
 - 3) społecznego inspektora pracy,
 - 4) organ prowadzący Żłobek,
 - 5) radę rodziców.
2. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym zawiadamia się niezwłocznie prokuratora.
3. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, zawiadamia się niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.
4. Zawiadomień, o których mowa powyżej, dokonuje dyrektor Placówki lub upoważniony przez niego pracownik Placówki.
5. Każdą informację, która pozwoliła ustalić przebieg zdarzenia po wypadku, powiadamiający powinien umieścić w rejestrze wypadków w Placówce.

Powołanie zespołu powypadkowego

Zespół powypadkowy zawsze powołuje dyrektor Placówki. W skład zespołu wchodzi z zasady pracownik służby bezpieczeństwa i higieny pracy oraz członek zespołu powypadkowego.

Jeżeli w składzie nie może uczestniczyć pracownik służby BHP, zastępuje go dyrektor Placówki. W składzie zespołu może uczestniczyć przedstawiciel organu prowadzącego lub rady rodziców. Przewodniczącym zespołu jest pracownik odpowiedzialny za BHP w Placówce, a jeżeli nie ma go w składzie – przewodniczącego wybiera dyrektor.

Postępowanie powypadkowe

Zadaniem zespołu powypadkowego jest przeprowadzenie postępowania powypadkowego i sporządzenie dokumentacji powypadkowej. Dla ustalenia okoliczności wypadku, jeśli sytuacja tego wymaga, fotografuje się miejsce zdarzenia. Zespół powypadkowy przesłuchuje poszkodowane dziecko (w obecności rodzica/prawnych opiekunów lub pedagoga), rozmawia z bezpośrednimi i pośrednimi świadkami zdarzenia oraz sporządza protokoły przesłuchania.

Jeżeli świadkami są dzieci – przesłuchanie odbywa się w obecności opiekuna/pielęgniarki, natomiast sam protokół przesłuchania odczytuje się w obecności dziecka-świadka oraz jego rodziców/prawnych opiekunów. Zespół powypadkowy może czasami powziąć opinię lekarską z opisem spowodowanych przez wypadek obrażeń. Zespół powypadkowy podczas spisywania okoliczności ma prawo uzyskać pisemne oświadczenie opiekuna, pod opieką którego dziecko przebywało w trakcie wypadku. Protokół zostaje sporządzony w terminie 21 dni od daty uzyskania zawiadomienia o wypadku. Jeżeli wystąpią uzasadnione okoliczności, przeszkody lub trudności uniemożliwiające sporządzenie protokołu w wyznaczonym terminie, można sporządzić powyżej 21 dni od daty uzyskania zawiadomienia.

Członkowie zespołu powypadkowego oraz dyrektor Placówki podpisują protokół powypadkowy. Jeśli protokół budzi wątpliwości albo zdanie członków jest odmienne, rozstrzygające jest stanowisko przewodniczącego zespołu. Członek zespołu, który nie zgadza się ze stanowiskiem przewodniczącego, może złożyć zdanie odrębne, które odnotowuje się w protokole powypadkowym. Jeżeli rodzice/prawni opiekunowie nie mają zastrzeżeń do treści protokołu, z chwilą jego podpisania staje się prawomocny.

Po złożeniu podpisów na protokole, postępowanie powypadkowe uznaje się za zakończone. Protokół powypadkowy sporządza się w dwóch egzemplarzach dla: poszkodowanego, Placówki, które przechowuje się w dokumentacji powypadkowej wypadku dziecka oraz dla organu prowadzącego na żądanie.

Składanie zastrzeżeń do protokołu powypadkowego

W przeciągu 7 dni od dnia doręczenia protokołu powypadkowego osoby, którym doręczono protokół, mogą złożyć zastrzeżenia do ustaleń. Zastrzeżenia można złożyć w dwojaki sposób: ustnie przewodniczącemu zespołu bądź pisemnie.

Zastrzeżenia mogą dotyczyć między innymi błędnego ustalenia stanu faktycznego poprzez niewykorzystanie wszystkich środków dowodowych bądź sprzeczności istotnych ustaleń protokołu z wcześniej zebrany materiał dowodowy. Złożone zastrzeżenia rozpatruje organ prowadzący Placówkę.

Po rozpatrzeniu uwag, organ prowadzący Placówkę może zwrócić się do dotychczasowego zespołu o wyjaśnienie ustaleń protokołu bądź przeprowadzenie określonych czynności dowodowych brakujących według zastrzeżeń albo też powołać nowy zespół.

Dokumentacja wypadku

Zadaniem dyrektora Placówki jest prowadzenie rejestru wypadków. Dyrektor powinien na bieżąco informować o wnioskach i podjętych działaniach profilaktycznych, które zmierzałyby do zapobiegania analogicznym wypadkom.

Procedury postępowania personelu Placówki w razie wypadku dziecka

Procedury zostały opracowane na podstawie zapisów:

- ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (t.j. Dz.U z 2023 r. poz. 204),
- rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 2121) – § 7.1.

Cel procedury

Określenie obowiązków i zadań personelu Placówki w sytuacji wystąpienia wypadku dziecka w Placówce.

Zakres procedury

Procedura dotyczy sprawowania nadzoru nad dziećmi oraz ochrony ich życia i zdrowia w sytuacji wystąpienia wypadku na terenie Placówki.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności

Dyrektor Placówki w sytuacji wystąpienia wypadku dziecka:

- 1) zapewnia natychmiastową pomoc lekarską i opiekę dziecku, które uległo wypadkowi,
- 2) powiadamia odpowiednie organy o wypadku, jaki zdarzył się na terenie Placówki lub podczas zajęć organizowanych poza jego terenem,
- 3) powołuje zespół powypadkowy.

Opiekun, pielęgniarz w sytuacji wystąpienia w Placówce wypadku dziecka:

- 4) zapewniają poszkodowanemu dziecku opiekę,
- 5) ustalają potrzebę wezwania pogotowia ratunkowego lub wcześniejszego przyjazdu rodzica/prawnego opiekuna,
- 6) udzielają poszkodowanemu dziecku pierwszej pomocy – do czasu przyjazdu pogotowia ratunkowego,

Uwaga! Brak udzielenia pomocy skutkuje sankcją karną!

- 6) natychmiast przerywa zajęcia i – jeżeli istnieje podejrzenie zagrożenia w miejscu prowadzenia zajęć – wyprowadza dzieci z miejsca zagrożenia,
- 7) w miarę możliwości jak najszybciej powiadamia dyrektora Placówki o zaistniałej sytuacji.

Podczas lekkich obrażeń (np. widoczne lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, delikatne skaleczenie, stłuczenia, ugryzienie przez osę, itp.) interweniuje.

Rodzice (opiekunowie prawni) w sytuacji wystąpienia w Placówce wypadku dziecka podejmują wszelkie decyzje związane z leczeniem dziecka.

OPIS PROCEDURY – realizacja działań

Gdy w Placówce zdarzy się dziecku wypadek, należy przede wszystkim jak najszybciej i sprawnie zapewnić poszkodowanemu bezpieczeństwo, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy. Jeśli istnieje możliwość, należy od osoby poszkodowanej odizolować resztę dzieci. Osobą odpowiedzialną za zarządzanie w chwili wystąpienia zagrożenia jest dyrektor bądź – w przypadku nieobecności – osoba go zastępująca lub przez niego upoważniona.

Wypadek dziecka to zdarzenie nagłe, wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w czasie pozostawania dziecka pod opieką Placówki. Określone zdarzenie może być zakwalifikowane jako wypadek wówczas, gdy spełnia równocześnie wszystkie cztery warunki podane definicji:

- 2) nagłość zdarzenia – natychmiastowe ujawnienie się przyczyny zewnętrznej, wywołującej określone skutki,
- 5) istnienie przyczyny zewnętrznej zdarzenia, itp. działanie innych osób, a nie wewnętrznej, tkwiącej w samym poszkodowanym,
- 6) wystąpienie zdarzenia w czasie pozostawania dziecka pod opieką Placówki,
- 7) powstanie urazu zdefiniowanego jako uszkodzeniem tkanek ciała lub narządów człowieka wskutek działania czynnika zewnętrznego.

W razie wypadku dziecka pozostającego pod opieką Żłobka należy postępować w oparciu o zapisy:

- ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 204),
- rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).

W razie wypadku dziecka w tym powodującego ciężkie uszkodzenia ciała, wypadku zbiorowego bądź śmiertelnego, dyrektor lub inny pracownik Placówki, który uzyskał wiadomość o wypadku, podejmuje następujące działania:

- 11) dokonuje ogólnej oceny sytuacji, tj. sprawdza, ilu jest poszkodowanych, jaki jest ich stan i czy występuje dodatkowe niebezpieczeństwo, takie jak itp. wybuch gazu lub pożar,
- 12) niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu dziecku opiekę,
- 13) sprowadza fachową pomoc medyczną- wzywa pogotowie ratunkowe,

(Jeżeli lekarz stwierdzi potrzebę pobytu dziecka w szpitalu, należy zapewnić dziecku opiekę w drodze do szpitala).

- 14) w miarę możliwości udziela poszkodowanemu pierwszej pomocy,
- 15) informuje o wypadku dyrektora Placówki, pracownika służby BHP,
- 16) wyprowadza dzieci z zagrożonej strefy, jeżeli miejsce może stwarzać zagrożenie dla ich bezpieczeństwa.

(Jeśli powodem wypadku było urządzenie lub niesprawność techniczna pomieszczenia, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Do czasu dokonania oględzin przez zespół powypadkowy i

ustalenia okoliczności wypadku, dyrektor zabezpiecza je przed wejściem nieupoważnionych osób. Jeżeli natomiast wypadek wydarzył się podczas zorganizowanego wyjścia bądź imprezy poza terenem przedszkola, wszystkie decyzje są podejmowane przez opiekuna grupy bądź kierownika wycieczki i ten ponosi za nie pełną odpowiedzialność).

- 17) nie dopuszcza do zatarcia śladów zdarzenia, wstępnie zabezpiecza miejsce wypadku tak, aby wykluczyć dostęp osób niepowołanych,
- 18) relacjonuje przebieg zdarzenia, jeśli był jego świadkiem,
- 19) informuje o swoich obserwacjach, uwagach, pierwszych relacjach i reakcjach dzieci oraz poszkodowanego, jeśli takie się pojawiły,
- 20) sporządza notatkę służbową, w której opisuje przebieg zdarzenia.

Obowiązek powiadamiania i zabezpieczania miejsca zdarzenia

6. O każdym wypadku należy niezwłocznie zawiadomić:
 - 6) rodziców (opiekunów) poszkodowanego dziecka,
 - 7) pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy,
 - 8) społecznego inspektora pracy,
 - 9) organ prowadzący Żłobek,
 - 10) radę rodziców.
7. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym zawiadamia się niezwłocznie prokuratora.
8. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, zawiadamia się niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.
9. Zawiadomień, o których mowa powyżej, dokonuje dyrektor Placówki lub upoważniony przez niego pracownik Placówki.
10. Każdą informację, która pozwoliła ustalić przebieg zdarzenia po wypadku, powiadamiający powinien umieścić w rejestrze wypadków w Placówce.

Powołanie zespołu powypadkowego

Zespół powypadkowy zawsze powołuje dyrektor Placówki. W skład zespołu wchodzi z zasady pracownik służby bezpieczeństwa i higieny pracy oraz członek zespołu powypadkowego.

Jeżeli w składzie nie może uczestniczyć pracownik służby BHP, zastępuje go dyrektor Placówki. W składzie zespołu może uczestniczyć przedstawiciel organu prowadzącego lub rady rodziców. Przewodniczącym zespołu jest pracownik odpowiedzialny za BHP w Placówce, a jeżeli nie ma go w składzie – przewodniczącego wybiera dyrektor.

Postępowanie powypadkowe

Zadaniem zespołu powypadkowego jest przeprowadzenie postępowania powypadkowego i sporządzenie dokumentacji powypadkowej. Dla ustalenia okoliczności wypadku, jeśli sytuacja tego wymaga, fotografuje się miejsce zdarzenia. Zespół powypadkowy przesłuchuje poszkodowane dziecko (w obecności rodzica/prawnych opiekunów lub pedagoga), rozmawia z bezpośrednimi i pośrednimi świadkami zdarzenia oraz sporządza protokoły przesłuchania.

Jeżeli świadkami są dzieci – przesłuchanie odbywa się w obecności opiekuna/pielęgniarki, natomiast sam protokół przesłuchania odczytuje się w obecności dziecka-świadka oraz jego rodziców/prawnych opiekunów. Zespół powypadkowy może czasami powziąć opinię lekarską z opisem spowodowanych przez wypadek obrażeń. Zespół powypadkowy podczas spisywania okoliczności ma prawo uzyskać pisemne oświadczenie opiekuna, pod opieką którego dziecko przebywało w trakcie wypadku. Protokół zostaje sporządzony w terminie 21 dni od daty uzyskania zawiadomienia o wypadku. Jeżeli wystąpią uzasadnione okoliczności, przeszkody lub trudności uniemożliwiające sporządzenie protokołu w wyznaczonym terminie, można sporządzić powyżej 21 dni od daty uzyskania zawiadomienia.

Członkowie zespołu powypadkowego oraz dyrektor Placówki podpisują protokół powypadkowy. Jeśli protokół budzi wątpliwości albo zdanie członków jest odmienne, rozstrzygające jest stanowisko przewodniczącego zespołu. Członek zespołu, który nie zgadza się ze stanowiskiem przewodniczącego, może złożyć zdanie odrębne, które odnotowuje się w protokole powypadkowym. Jeżeli rodzice/prawni opiekunowie nie mają zastrzeżeń do treści protokołu, z chwilą jego podpisania staje się prawomocny.

Po złożeniu podpisów na protokole, postępowanie powypadkowe uznaje się za zakończone. Protokół powypadkowy sporządza się w dwóch egzemplarzach dla: poszkodowanego, Placówki, które przechowuje się w dokumentacji powypadkowej wypadku dziecka oraz dla organu prowadzącego na żądanie.

Składanie zastrzeżeń do protokołu powypadkowego

W przeciągu 7 dni od dnia doręczenia protokołu powypadkowego osoby, którym doręczono protokół, mogą złożyć zastrzeżenia do ustaleń. Zastrzeżenia można złożyć w dwojaki sposób: ustnie przewodniczącemu zespołu bądź pisemnie.

Zastrzeżenia mogą dotyczyć między innymi błędnego ustalenia stanu faktycznego poprzez niewykorzystanie wszystkich środków dowodowych bądź sprzeczności istotnych ustaleń protokołu z wcześniej zebrany materiał dowodowy. Złożone zastrzeżenia rozpatruje organ prowadzący Placówkę.

Po rozpatrzeniu uwag, organ prowadzący Placówkę może zwrócić się do dotychczasowego zespołu o wyjaśnienie ustaleń protokołu bądź przeprowadzenie określonych czynności dowodowych brakujących według zastrzeżeń albo też powołać nowy zespół.

Dokumentacja wypadku

Procedury zapobiegania rozprzestrzenianiu się chorób wśród dzieci, personelu zatrudnionego w Placówce

Procedury zostały opracowane na podstawie zapisów:

- ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (t.j. Dz.U z 2023 r. poz. 204),
- rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 2121) – § 7.1.

Cel procedury:

- ustalenie zasad postępowania z dziećmi potencjalnie chorymi oraz ustalenie planów higieny w Placówce tak, aby zdrowe dzieci nie były narażane na niebezpieczeństwo zarażenia się od dziecka chorego lub ustalenie działań, które zminimalizują to ryzyko,
- określenie zasad postępowania z dzieckiem chorym – objawy chorób.

Zakres procedury

Procedura dotyczy zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa i utrzymania higienicznych warunków w Placówce, gdy zdrowe dzieci są zmuszone do kontaktu z chorymi w grupie. Dotyczy wszystkich pracowników Placówki, wychowanków Placówki, a także rodziców i opiekunów prawnych wychowanków Placówki.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności

Dyrektor Placówki

Odpowiada za wdrożenie i nadzór nad stosowaniem procedury oraz za zapoznanie rodziców z procedurą.

Rodzice:

- 1) powinni wiedzieć, że nie wolno przyprowadzać do Placówki dziecka, które jest chore, jeżeli zauważyli każde odstępstwo od pełni zdrowia organizmu:
 - a) wystąpiła gorączka lub stan podgorączkowy,
 - b) pojawiła się na skórze wysypka, rumień lub świąd,
 - c) wystąpiło zaczerwienienie śluzówek oka, pojawiła się ropna wydzielina, silne łzawienie,
 - d) wystąpiła biegunka, wymioty, bóle brzucha (zwłaszcza w nocy),
 - e) gdy dziecko skarży się na ból ucha,
 - f) zgłasza problemy z oddychaniem, ma świszczący lub charczący oddech, kaszel lub uporczywy katar (jedynym odstępstwem od tej reguły mogą być objawy chorobowe wynikające z alergii dziecka, ale o tym należy powiadomić opiekuna w Placówce),
- 2) powinni pamiętać, że przyprowadzając chore dziecko do Placówki narażają zdrowie innych dzieci, pracowników Placówki na choroby, które przenoszone są drogą kropelkową, a co za tym idzie, utrudniają funkcjonowanie grupy z powodu braku personelu, a zwłaszcza opiekunów grupy.

OPIS PROCEDURY – realizacja działań w przypadku zachorowania dziecka w Placówce

1. W przypadku wystąpienia objawów chorobowych u dziecka podczas pobytu w Placówce opiekun:
 - 1) niezwłocznie informuje rodziców dziecka i prosi o odebranie dziecka z Placówki w ciągu godziny. Należy poinformować rodzica, że w przypadku, gdy nie odbierze dziecka chorego na wezwanie opiekuna, zostanie wezwana pomoc lekarska, a dziecko może zostać odwiezione do szpitala przez pogotowie ratunkowe,
 - 2) dba o samopoczucie psychiczne dziecka itp.: choremu dziecku towarzyszy bliski opiekun,
 - 3) nie podaje dziecku lekarstw.
2. W przypadku stwierdzenia wystąpienia u dziecka choroby zakaźnej lub zatrucia pokarmowego, rodzice dziecka zobowiązani są do poinformowania właściciela Placówki o zachorowaniu dziecka (np.: szkarlatyna, świerzb, oспа, różyczka, odra, owsica itp.).
3. W przypadku stwierdzenia wystąpienia choroby zakaźnej, zatruc pokarmowych na terenie Placówki wzmacnia się ochronę higieniczną poprzez zwiększenie częstotliwości mycia i dezynfekcji stołów, sanitariatów i zabawek.
4. Dyrektor Placówki nie zgłasza wystąpienia choroby zakaźnej do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, jednakże prowadzi działania mające na celu zapobieganiu rozprzestrzenianiu się chorób (dodatkowa dezynfekcja, rygor higieniczny, zmiana diety, informacja dla rodziców i opiekunów prawnych pozostałych wychowanków).

Procedury określające zasady pobytu w Placówce osób innych niż zatrudniony personel

Procedury zostały opracowane na podstawie zapisów:

- ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (t.j. Dz.U z 2023 r. poz. 204),
- rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 2121) – § 7.1.

Cel procedury

Określenie obowiązków i zadań personelu Placówki w sytuacji przebywania na terenie Placówki osób innych niż zatrudniony personel.

Zakres procedury

Procedura dotyczy wszystkich pracowników mających obowiązek monitorowania osób wchodzących na teren Placówki.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności

Dyrektor Placówki

- 1) określa zasady monitorowania osób innych niż zatrudniony personel wchodzących na teren Placówki,
- 2) powiadamia personel oraz rodziców dzieci o obowiązującej procedurze,
- 3) postępuje zgodnie z zasadami określonymi w niniejszej procedurze.

Personel Placówki:

- 1) monitoruje osoby wchodzące na teren Placówki,
- 2) informuje dyrektora o ewentualnym niewłaściwym zachowaniu osób innych niż zatrudniony personel wchodzących na teren Placówki.

Rodzice (opiekunowie prawni): stosują poniższe procedury.

OPIS PROCEDURY – realizacja działań

Każdy pracownik Placówki ma obowiązek monitorowania osób wchodzących na teren Placówki. Z chwilą zauważenia osoby na terenie Placówki przyjmuje kontrolę nad tą osobą i prosi w szczególności o:

- 1) podanie celu wizyty,
- 2) podanie nazwiska osoby, z którą chce się skontaktować,
- 3) prowadzi ją do miejsca właściwego dla celu wizyty.

Po zakończeniu wizyty, gość odprowadzany jest do drzwi Placówki przez pracownika, który następnie zamyka drzwi wejściowe Placówki.

W przypadku gdy osoba zachowuje się podejrzanie, nie ujawnia celu wizyty lub zachowuje się nienaturalnie bądź agresywnie, pracownik Placówki powiadamia dyrektora Placówki, a w przypadku jego nieobecności pracownika wykonującego czynności administracyjne w Placówce, który powiadamia Policję.

Procedury określające zasady przyprowadzania i odbioru dzieci z Placówki

Procedury zostały opracowane na podstawie zapisów:

- ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 204),
- rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 2121) – § 7. 1,
- rozporządzenia MENiS z dnia 31 grudnia 2002 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1604 ze zm.),
- ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1047 ze zm.).

Cel procedury:

Określenie szczegółowych obowiązków rodziców i personelu w Placówce podczas przyprowadzania do Placówki i odbierania z Placówki dziecka przez rodziców/prawnych opiekunów lub upoważnioną przez nich osobę zapewniającą dziecku pełne bezpieczeństwo.

Zakres procedury:

Procedura dotyczy zasad postępowania w czasie sprawowania opieki nad dzieckiem od momentu przyprowadzenia do Placówki czyli przekazania dziecka w ręce opiekuna w Placówce, do momentu odebrania dziecka z Placówki czyli przekazania dziecka w ręce rodziców.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności:

Rodzice/prawni opiekunowie

Są zobowiązani osobiście powierzyć dziecko opiekunowi w Placówce, co oznacza, że wprowadzają dziecko do odpowiedniej Sali zabaw. Rodzice/inne osoby dorosłe przez nich upoważnione odbierają dziecko z Placówki bezpośrednio od opiekuna w Placówce.

Opiekun w Placówce

Bierze pełną odpowiedzialność za dziecko od momentu jego przekazania przez rodziców/wejścia do sali do momentu odebrania dziecka przez rodziców.

Pozostały personel Placówki

Ponosi współodpowiedzialność za bezpieczeństwo dziecka od momentu jego wejścia do sali do momentu odebrania dziecka przez rodziców.

OPIS PROCEDURY – realizacja działań

1. Przyrowadzanie dziecka do Placówki

We wszystkich działaniach dorosłych widoczna jest troska o zapewnienie stałości środowiska opiekuńczo--edukacyjnego dziecka uczęszczającego do Placówki.

- 1) Za bezpieczeństwo dzieci w drodze do Placówki i z Placówki odpowiadają rodzice/prawni opiekunowie.
- 2) Rodzice osobiście powierzają dziecko opiekunowi, co oznacza, że zobowiązani są wprowadzić dziecko do Sali zabaw w Placówce – w ten sposób umożliwia się dziecku codziennie indywidualnie powitanie przez znanego mu opiekuna, który bezpośrednio od rodzica przejmuje nad nim opiekę. Powitanie i pożegnaniu towarzyszy atmosfera spokoju, braku pośpiechu.
- 3) Opiekun umożliwia dziecku pożegnanie się z rodzicem w sposób, jaki preferuje, wspiera rodzica, który ma trudności z rozstaniem z dzieckiem, umożliwia dziecku przynoszenie rzeczy osobistych, które są dla niego ważne, itp. zabawki, przytulanki, poduszki i dziecko może je mieć ze sobą tak długo jak chce.
- 4) Opiekun bierze pełną odpowiedzialność za dziecko od momentu jego wejścia do sali.
- 5) Rodzice/opiekunowie nie mogą zezwolić, by ich dziecko samodzielnie wchodziło do sali zabaw, biorąc na siebie pełną odpowiedzialność za bezpieczeństwo swojego dziecka w czasie przechodzenia z szatni do sali zabaw.
- 6) Personel Placówki nie ponosi odpowiedzialności za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dziecka pozostawionego przez rodziców/opiekunów na terenie Placówki, lecz przed wejściem do budynku, w szatni, pozostawienie przed zamkniętymi drzwiami sali zabaw.
- 7) Rodzice/prawni opiekunowie mają obowiązek przyprowadzenia do Placówki dziecka zdrowego. Wszelkie dolegliwości dziecka zobowiązani są zgłaszać opiekunowi i udzielać wyczerpujących informacji na ten temat.
- 8) Dziecko należy przyprowadzić do Placówki do godz. 8:00 lub w dowolnym czasie, po uprzednim poinformowaniu Placówki o późniejszym przybyciu dziecka.

2. Odbieranie dziecka z Placówki

- 1) Za właściwe przestrzeganie zasad przyprowadzania i odbierania dziecka z Placówki odpowiedzialni są rodzice oraz opiekun w Placówce.
- 2) Na pierwszym zebraniu rodzice są informowani o zasadach przyprowadzania i odbioru dzieci.
- 3) Odbiór dziecka z Placówki jest możliwy wyłącznie przez rodziców bądź inne osoby dorosłe przez nich upoważnione.
- 4) Rodzice (opiekunowie prawni) ponoszą odpowiedzialność prawną za bezpieczeństwo dziecka odebranego z Placówki przez upoważnioną przez nich osobę.
- 5) Wydanie dziecka innym osobom niż rodzice/prawni opiekunowie może nastąpić tylko w przypadku pisemnego upoważnienia do odbioru dziecka podpisanego przez rodziców/prawnych opiekunów.
- 6) Jeśli dziecko będzie się opierało, płakało lub z innych przyczyn nie będzie chciało wyjść z Placówki z upoważnioną osobą przez rodziców, nadal pozostanie pod opieką opiekuna, który niezwłocznie skontaktuje się telefonicznie z rodzicami w celu ustalenia dalszego postępowania.

- 7) Opiekun każdej grupy jest zobowiązany do prowadzenia ewidencji adresów zamieszkania, miejsca pracy i numerów kontaktowych rodziców, prawnych opiekunów dzieci oraz osób upoważnionych pisemnie przez rodziców do odbioru dziecka.
- 8) Opiekun w Placówce w razie najmniejszych wątpliwości, ma obowiązek sprawdzić zgodność danych osoby odbierającej dziecko z Placówki z dokumentem tożsamości. Jeśli okaże się, że dane nie są zgodne, opiekun Placówki powiadamia rodziców/prawnych opiekunów i właściciela Placówki oraz nie wydaje dziecka do wyjaśnienia sprawy.
- 9) Odbiór dziecka następuje do godziny 16:00
- 10) Opiekun musi widzieć, kto odbiera dziecko z Placówki.
- 11) Rodzice ponoszą odpowiedzialność prawną za bezpieczeństwo dziecka odbieranego z Placówki przez upoważnioną przez nich osobę.
- 12) Życzenie rodziców dotyczące nie odbierania dziecka przez jednego z rodziców musi być poświadczane przez orzeczenie sądowe.

3. Nieodebranie dziecka z Placówki lub zgłoszenia się po dziecko osoby niemogącej sprawować opieki.

- 1) Dzieci z Placówki powinny być odbierane najpóźniej do godziny 16:00.
- 2) W przypadku braku możliwości odbioru dziecka z Placówki (w godzinach pracy Placówki – sytuacje losowe) rodzice lub opiekunowie zobowiązani są do poinformowania telefonicznego o zaistniałej sytuacji oraz do uzgodnienia innego sposobu odbioru.
- 3) W przypadku, gdy dziecko nie zostanie odebrane po upływie czasu pracy Placówki, opiekun w Placówce zobowiązany jest powiadomić telefonicznie rodziców lub osoby upoważnione do odbioru o zaistniałej sytuacji.
- 4) W przypadku gdy pod wskazanymi przez rodziców numerami telefonów (praca, dom, tel. komórkowy) nie można uzyskać informacji o miejscu pobytu rodziców lub osób upoważnionych do odbioru dziecka opiekun powiadamia dyrektora Placówki o sytuacji. Dyrektor podejmuje decyzję o:
 - a) powiadomieniu Policji z prośbą o podjęcie dalszych działań przewidzianych prawem, łącznie z umieszczeniem dziecka w pogotowiu opiekuńczym,
 - b) odprowadzeniu dziecka do domu, jeśli rodzice/prawni opiekunowie lub inne osoby upoważnione do odbioru dziecka są w domu i z obserwacji wynika, że mogą sprawować opiekę nad dzieckiem (itp. nie są pod wpływem alkoholu, środków odurzających, itp.),
 - c) z przebiegu zaistniałej sytuacji należy sporządzić protokół zdarzenia, podpisany przez świadków, który zostaje przekazany do wiadomości właściciela. Całość zdarzenia powinna się odbywać pod nadzorem Policji. Dalsze czynności związane z umieszczeniem dziecka w Pogotowiu Opiekuńczym podejmuje Policja.

4. Próby odbierania dziecka z Placówki przez rodzica (opiekuna prawnego) będącego pod wpływem alkoholu lub innych substancji odurzających (np. narkotyków).

- 1) Opiekun Placówki stanowczo odmawia wydania dziecka z Placówki w przypadku, gdy stan osoby zamierzającej odebrać dziecko wskazuje na spożycie alkoholu lub przejawia agresywne zachowanie i nie jest ona w stanie zapewnić dziecku bezpieczeństwa. W tym przypadku opiekun wzywa drugiego rodzica lub inną upoważnioną do odbioru dziecka osobę.

- 2) Opiekun powiadamia dyrektora Placówki, który wydaje dyspozycje, mające na celu odizolowanie dziecka od rodzica/opiekuna znajdującego się pod wpływem alkoholu lub innych substancji odurzających (np. narkotyków).
- 3) Po zdarzeniu dyrektor Placówki przeprowadza rozmowę z rodzicami w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji oraz zobowiązuje ich do przestrzegania zasad określonych w niniejszych procedurach.
- 4) W przypadku, gdy sytuacja odbioru dziecka przez rodzica opiekuna będącego pod wpływem alkoholu lub narkotyków powtarza się, właściciel Placówki lub opiekun powinien rozpoznać sytuację domową i rodzinną dziecka i jeżeli zachodzi taka konieczność, powiadomić sąd rodzinny o wgląd w sytuację rodzinną dziecka.

5. Odbiór dziecka z Placówki przez rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub w wolnym związku.

- 1) Opiekun w Placówce wydaje dziecko każdemu z rodziców, jeśli ma on zachowane prawa rodzicielskie, o ile postanowienie sądu nie stanowi inaczej.
- 2) Jeśli do Placówki zostanie dostarczone postanowienie sądu o sposobie sprawowania przez rodziców opieki nad dzieckiem, opiekun Placówki postępuje zgodnie z tym postanowieniem.
- 3) O każdej próbie odebrania dziecka przez rodzica/opiekuna nieuprawnionego do odbioru, opiekun powiadamia właściciela Placówki i rodzica/opiekuna sprawującego opiekę nad dzieckiem.
- 4) W sytuacji kryzysowej, itp. kłótnie rodziców, wyrywanie sobie dziecka, itp. opiekun lub dyrektor powiadamia policję.

Procedury postępowania w przypadku podejrzenia stosowania przemocy wobec dziecka przez rodziców lub osoby sprawujące opiekę w instytucji opieki, na podstawie obowiązujących w tym zakresie przepisów.

Procedury zostały opracowane na podstawie zapisów:

- ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (t.j. Dz.U z 2023 r. poz. 204),
- rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 2121) – § 7.1.

Cel procedury:

Określenie szczegółowych obowiązków rodziców i personelu w Placówce podczas przyprowadzania do Placówki i odbierania z Placówki dziecka przez rodziców/prawnych opiekunów lub, upoważnioną przez nich osobę zapewniającą dziecku pełne bezpieczeństwo.

Zakres procedury:

Procedura dotyczy zasad postępowania w czasie sprawowania opieki nad dzieckiem od momentu przyprowadzenia do Placówki czyli przekazania dziecka w ręce opiekuna w Placówce, do momentu odebrania dziecka z Placówki czyli przekazania dziecka w ręce rodziców.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności:

Rodzice/prawni opiekunowie:

Są zobowiązani osobiście powierzyć dziecko opiekunowi w Placówce, co oznacza, że wprowadzają dziecko do odpowiedniej Sali zabaw. Rodzice/inne osoby dorosłe przez nich upoważnione odbierają dziecko z Placówki bezpośrednio od opiekuna w Placówce.

Opiekun w Placówce:

Bierze pełną odpowiedzialność za dziecko od momentu jego przekazania przez rodziców/wejścia do sali do momentu odebrania dziecka przez rodziców.

Personel Placówki:

Ponosi współodpowiedzialność za bezpieczeństwo dziecka od momentu jego wejścia do sali do momentu odebrania dziecka przez rodziców.

Opis procedury – realizacja działań

1. W przypadku powzięcia przez pracownika Placówki podejrzenia, stosowania przemocy wobec dziecka przez rodziców lub osoby sprawujące opiekę w Placówce, dyrektor/opiekun Placówki ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji (do wyboru) dyrektorowi Placówki/rodzicom dziecka/odpowiedniej instytucji (prokuratura, policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego –

procedura „Niebieskiej Karty” – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji).

2. Po uzyskaniu informacji dyrektor Placówki/opiekun/pielęgniarka wzywa opiekunów/rodziców dziecka, których podejrzewa o krzywdzenie i informuje ich o podejrzeniu.
3. Wyznaczona przez dyrektora Placówki osoba (np. pielęgniarka) sporządza opis sytuacji w Placówce i rodzinnej dziecka na podstawie obserwacji i rozmów z dzieckiem, opiekunem, pielęgniarką sprawującą opiekę nad dzieckiem w Placówce, a także rodzicami dziecka oraz opracowuje plan pomocy dziecku.
4. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące:
 - 1) podjęcia przez Placówkę działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji,
 - 2) wsparcia, jakie zaoferuje dziecku Placówka,
 - 3) skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.
5. W bardziej skomplikowanych przypadkach (dotyczących np. wykorzystywania seksualnego lub znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) dyrektor Placówki powołuje zespół interwencyjny, w skład którego mogą wejść: opiekun i pielęgniarka sprawująca opiekę nad dzieckiem w Placówce, dyrektor Placówki, inni pracownicy mający wiedzę na temat skutków krzywdzenia dziecka lub o krzywdzonym dziecku.
6. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy małoletniemu, spełniający wymogi określone w punkcie 4 niniejszych procedur, na podstawie opisu sporządzonego przez opiekuna/pielęgniarkę sprawujących opiekę nad dzieckiem w Placówce oraz innych, uzyskanych przez członków zespołu, informacji.
7. W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłoszą rodzice/opiekunowie dziecka, dyrektor Placówki jest zobowiązany powołać zespół interwencyjny.
8. Zespół, o którym mowa w punkcie 6, wzywa rodziców/opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się protokół.
9. Sporządzony przez zespół interwencyjny plan pomocy dziecku wraz z zaleceniem współpracy przy jego realizacji przedstawiany jest rodzicom/opiekunom przez dyrektora Placówki.
10. Dyrektor Placówki informuje rodziców/opiekunów o obowiązku Placówki – jako instytucji – zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura, policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskiej Karty” – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji).

Uwaga! Pracownicy Placówki zawiadamiają przedstawicieli innych służb Ośrodka Pomocy Społecznej o konieczności rozpoczęcia procedury „Niebieskiej Karty” chyba że w szeregach Placówki zatrudnieni są przedstawiciele służb uprawnionych – np. ochrony zdrowia, wówczas uczestniczą oni w realizacji procedury „Niebieskiej Karty”, a także uprawnieni są do samodzielnego wszczynania procedury „Niebieskiej Karty”. W przeciwnym razie służbą odpowiednią do zawiadomienia o konieczności wszczęcia procedury będzie OPS.

11. Po poinformowaniu rodziców/opiekunów dziecka przez dyrektora Placówki – zgodnie z punktem poprzedzającym – dyrektor składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału

rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.

12. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie 11.
13. W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice/opiekunowie małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone – Placówka informuje o tym fakcie rodziców/opiekunów dziecka na piśmie.
14. Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi załącznik do niniejszych procedur. Kartę tę załącza się do dokumentacji dziecka w Placówce.
15. Wszyscy pracownicy Placówki i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Wzór – karta interwencji

Imię i nazwisko dziecka			
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)			
Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia			
Opis działań podjętych przez opiekuna/pielęgniarkę	Data:	Działanie:	
Spotkania z rodzicami / opiekunami dziecka	Data:	Opis spotkania:	
Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa	wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny	inny rodzaj interwencji (jaki?):
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji			
Wyniki interwencji – działania organów wymiaru sprawiedliwości (jeśli Placówka uzyskała informacje o wynikach tego działania)	Data:	Działanie:	

Procedury obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka w Placówce

Procedury zostały opracowane na podstawie zapisów:

- ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (t.j. Dz.U z 2023 r. poz. 204),
- rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 2121) – § 7. 1.

Cel procedury:

Określenie szczegółowych obowiązków opiekuna w Placówce i rodziców w zakresie opracowania i wdrożenia zasad prowadzenia obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka (indywidualnie dla każdego dziecka).

Zakres procedury:

Procedura dotyczy zasad postępowania przez opiekuna w Placówce i rodziców w czasie prowadzenia obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności:

Opiekun w Placówce:

Bierze pełną odpowiedzialność za opracowania i wdrożenie zasad prowadzenia obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka oraz za wykorzystywania wyników obserwacji w pracy z dzieckiem wspomagającej rozwój i dokumentowanie tych działań.

Rodzice/prawni opiekunowie:

Znają dziecko najczęściej od samego urodzenia i widzą jego zachowanie w wielu codziennych, naturalnych sytuacjach, dzięki czemu potrafią określić jak przebiegał jego dotychczasowy rozwój, kiedy pojawiły się różne osiągnięcia rozwojowe (pierwszy ząb, pierwsze słowa, pierwszy samodzielny krok, pierwsze rysunki-bazgroty), dlatego są zobowiązani do uczestniczenia w opracowaniu zasad prowadzenia obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka powierzonymu opiece opiekuna w Placówce.

Opis procedury – realizacja działań

Niniejsza procedura określa zakres działania opiekuna oraz rodziców w Placówce w obszarze opracowania i wdrożenia zasad prowadzenia obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka, wykorzystywania wyników obserwacji w pracy z dzieckiem wspomagającej rozwój oraz dokumentowania tych działań przez opiekuna Placówki.

1. Działania opiekuna i rodziców w Placówce w opracowaniu i wdrożeniu zasad prowadzenia obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka, obejmują w szczególności:
 - a) prowadzenie obserwacji i monitorowanie rozwoju dziecka, w celu rozpoznawania potrzeb i możliwości rozwojowych, zdolności i zainteresowań oraz trudności rozwojowych,
 - b) opracowanie indywidualnych planów wspomagających rozwój dziecka, realizowanych w ciągu pobytu dziecka w Placówce oraz podczas pobytu w domu rodzinnym,
 - c) prowadzenie ćwiczeń i zajęć wspomagających rozwój dziecka, w tym rozwijających zainteresowania i zdolności,
 - d) informowanie rodziców(prawnych opiekunów) o osiągnięciach dziecka, w tym w szczególności poprzez omówienie wyników obserwacji i monitorowania, zrealizowanych planów wspomagających rozwój dziecka – podczas organizowanych w tym celu zebrań lub w indywidualnych przypadkach podczas ustalonych dodatkowych konsultacji w danej grupie Placówki,
 - e) gromadzenie informacji na temat rozwoju dziecka i jego osiągnięć,
 - f) ewaluację prowadzonych działań.
2. Opiekun w Placówce jest zobowiązany do systematycznego realizowania i dokumentowania określonych w procedurze działań, z zachowaniem terminów określonych w „Harmonogramie działań opiekunów w zakresie obserwowania i monitorowania oraz informowania rodziców (prawnych opiekunów) o osiągnięciach rozwojowych dzieci”.
3. Postępy rozwojowe i edukacyjne dziecka w Placówce są systematycznie monitorowane. Opiekun dziecka zwraca uwagę na tempo rozwoju dziecka (jak szybko zachodzą zmiany w jego funkcjonowaniu, kiedy dziecko zaczyna robić coś nowego, czy dzieje się to wcześniej, w podobnym wieku, czy może później niż u jego rówieśników) oraz na rytm procesu rozwojowego (czy widać nagłe „skoki” umiejętności dziecka, czy też jest to powolne „rozkręcanie się” w uczeniu się czegoś nowego. Opiekun obserwuje wszystkie aspekty rozwoju dziecka: w zakresie rozwoju fizycznego, społecznego, emocjonalnego i poznawczego) i określa w szczególności w odniesieniu do wymagań zawartych w podstawie programowej wychowania przedszkolnego i realizowanym programie wychowania przedszkolnego.
4. Opiekun w Placówce, dwa razy w ciągu roku udziela rodzicom informacji, dotyczących wniosków z przeprowadzonych obserwacji, efektów zrealizowanych działań wspomagających rozwój dziecka, efektów innej pracy z dziećmi, współpracy z rodzicami i specjalistami, ustala z rodzicami kierunki dalszych działań edukacyjnych z dzieckiem.
5. Opiekun w Placówce dwa razy w ciągu roku sporządza pisemną informację dotyczącą przeprowadzonych obserwacji i monitorowania efektów zrealizowanych działań wspomagających rozwój dziecka, efektów innej pracy, kierunków dalszych działań edukacyjnych w danej grupie i zapoznaje z nią członków zespołu opiekunów pracujących w danej grupie wiekowej w Placówce.
6. Rodzic/prawny opiekun dziecka potwierdza fakt uzyskania informacji z przeprowadzonych obserwacji, efektów zrealizowanych działań wspomagających rozwój dziecka.
7. Dokumentowanie działań opiekuna w Placówce o których mowa w pkt. 3. odbywa się na ustalonych w Placówce arkuszach obserwacji dziecka.
8. W zakresie zadań określonych w procedurze opiekun Placówki ściśle współpracuje z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka, specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznej.

9. Wszelkie obserwacje i monitorowanie rozwoju dziecka oraz działania wspomagające rozwój prowadzone przez specjalistów z poradni psychologiczno-pedagogicznych na terenie Placówki mogą być prowadzone po uzyskaniu pisemnej zgody rodzica/prawnego opiekuna/na te działania oraz na przetwarzanie danych osobowych dziecka w celu realizacji zadań z zakresu wczesnego wspomagania rozwoju dziecka udzielanej przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne lub inne poradnie specjalistyczne.
10. W przypadku stwierdzenia przez opiekuna, dyrektora Placówki, a także na prośbę rodzica/prawnego opiekuna dziecka potrzeby konsultacji specjalistycznej w sprawie dziecka na terenie poradni psychologiczno-pedagogicznej lub konsultacji ze specjalistą rodzica/prawnego opiekuna dziecka na terenie Placówki, opiekun po ustaleniu terminu w Placówce przekazuje rodzicowi/prawnemu opiekunowi dziecka pisemną informację na ten temat. Informacja ta zawiera w szczególności: datę i godzinę konsultacji, rodzaj konsultacji, miejsce konsultacji, imię i nazwisko specjalisty. Informacja sporządzana jest w dwóch egzemplarzach, z których jeden po potwierdzeniu otrzymania przez rodzica pozostaje w dokumentacji Placówki. Ponadto, w przypadku, gdy z inicjatywą konsultacji nie występuje rodzic /prawny opiekun dziecka, opiekun przekazuje rodzicowi informację na temat celu konsultacji.
11. Opiekun zobowiązany jest do zachowania tajemnicy na temat poczynionych obserwacji rozwoju dziecka – wszelkie informacje dotyczące dziecka i jego rodziny mogą być wykorzystywane tylko i wyłącznie dla celów związanych ze statutową działalnością Placówki.
12. Wszelkie informacje dotyczące rozwoju dziecka, jego osiągnięć lub problemów mogą być przekazywane tylko rodzicom/prawnym opiekunom dziecka lub pracownikom poradni psychologiczno-pedagogicznych przez opiekuna/dyrektora Placówki.
13. Opiekun Placówki w każdej grupie w ciągu roku szkolnego gromadzi informacje pisemne na temat rozwoju dziecka a w szczególności arkusze obserwacji dziecka, a także inne dokumenty takie jak np.: ankiety, wytwory pracy dziecka.
14. W przypadku zmiany opiekuna w grupie dziecka lub jego przejścia do innej grupy, dotychczasowi opiekunowie zobowiązani są do przekazania zgromadzonych na temat dziecka informacji i dokumentacji, o których mowa w pkt. 15 – opiekunowi aktualnie pracującemu z dzieckiem.
15. W przypadku zakończenia przez dziecko uczęszczania do Placówki, opiekun przekazuje dyrektorowi następującą zebraną dokumentację:
 - a) arkusze obserwacji i monitorowania dziecka,
 - b) w szczególnych przypadkach inne dokumenty określone przez dyrektora.
16. W każdym przypadku na prośbę rodzica o pisemną informację na temat rozwoju i osiągnięć dziecka, opiekun, w porozumieniu z dyrektorem Placówki, jest zobowiązany przekazać taką informację w możliwie najkrótszym terminie (do 14 dni).

Procedury współpracy z rodzicami we wszystkich grupach Placówki

Procedury zostały opracowane na podstawie zapisów:

- ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi do lat 3 (t.j. Dz.U z 2023 r. poz. 204),
- rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19 września 2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 2121) – § 7. 1.

Cel procedury

1. Wprowadzenie jednolitego systemu współpracy z rodzicami we wszystkich grupach.
2. Ułatwienie monitorowania przyjętych zasad.
3. Pomoc w pracy wychowawczej opiekunom rozpoczynającym pracę z dzieckiem w Placówce.
4. Ułatwienie wzajemnych kontaktów między pracownikami Placówki a rodzicami oraz prawidłowy przepływ informacji między nimi.
5. Określenie szczegółowych obowiązków opiekuna w Placówce i rodziców w zakresie współpracy.

Zakres procedury:

Procedura reguluje i określa zasady współpracy Placówki z rodzicami, określa współodpowiedzialność za opiekę i wychowanie dziecka i rozwiązywanie problemów wychowawczych.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności

Opiekun w Placówce:

1. Uzgodnia z rodzicami wspólny system oddziaływań wychowawczych.
2. Udziela rodzicom wszelkich informacji o przebiegu opieki;
3. Przeprowadza na bieżąco i regularnie, konsultacje w sprawie potrzeb i rozwoju dziecka.
4. Tworzy klimat wzajemnego porozumienia.

Rodzice/prawni opiekunowie

Mają świadomość, że wielokierunkowy rozwój dziecka zależy od wspólnie realizowanych działań, właściwie prowadzonej współpracy rodziny z Placówką i Placówki z rodziną

Opis procedury – realizacja działań

Niniejsza procedura określa zakres współpracy Placówki z rodzicami poprzez podejmowanie następujących zadań:

- 1) realizację celów pedagogicznych, opiekuńczych, wychowawczych i edukacyjnych dostosowanych do form sprawowanej opieki nad dzieckiem,
- 2) tworzenie optymalnych warunków do indywidualnego rozwoju dziecka,
- 3) rozpoznawanie satysfakcji rodziców w zakresie usług świadczonych przez Placówkę i ich oczekiwań wobec Placówki,
- 4) udzielanie rodzicom wszelkich informacji o przebiegu opieki nad dzieckiem,
- 5) przeprowadzanie, na bieżąco i regularnie, konsultacji w sprawie potrzeb i rozwoju dziecka

W realizacji zadań w zakresie współpracy z rodzicami podejmujemy w Placówce następujące działania:

1. Uważnie słuchamy informacji rodziców o potrzebach ich dzieci i warunkach, które najlepiej sprzyjają ich rozwojowi.
2. Realizujemy plan opiekuńczo- wychowawczo- edukacyjny akceptowany przez rodziców.
3. Informujemy rodziców o postępach i sukcesach i dzieci.
4. Jesteśmy przyjaźni dzieciom, rodzicom, i współpracownikom, traktujemy ich podmiotowo i z szacunkiem,
5. Dajemy rodzicom prawo do wypowiedzania opinii na temat wszystkich spraw związanych z ich dziećmi.
6. Dbamy o przepływ informacji pomiędzy Placówką, a rodzicami. Osobą odpowiedzialną za organizację przepływu informacji jest:
 - 1) dyrektor Placówki, który odpowiada za: funkcjonowanie oraz organizację placówki, ogólne zadania opiekuńczo- wychowawczo- edukacyjne, współpracę z Radą Rodziców,
 - 2) opiekun Placówki pracujący w grupie z dziećmi, który odpowiada za organizację pracy w grupie, zebrania, warsztatów, dni otwartych, przekazywanie informacji rodzicom,
 - 3) pielęgniarka, która pomaga w układaniu planów pracy z dziećmi, sprawowania opieki nad dziećmi, komunikuje się z rodzicami w sprawach dotyczących zdrowia dziecka.

Informacje przekazywane są rodzicom w formie:

- 1) ustnej (zebrania ogólne, grupowe, kontakty indywidualne, telefoniczne),
- 2) pisemnej (ogłoszenia, komunikaty, zaproszenia, foldery, gazetki, biuletyny, informacja na tablicach grupowych, ogólnych, karty obserwacji dziecka),
- 3) elektronicznej (indywidualne adresy e-mail, adres poczty Placówki, strona internetowa).

Prawa, obowiązki i zadania rodziców

Rodzice zobowiązani są w szczególności do:

- 1) systematycznego kontaktowania się z Placówką, celem uzyskania informacji dotyczących postępów rozwojowych dziecka i jego zachowania,
- 2) współpracy z opiekunem, dyrektorem Placówki, pomocą opiekuna itd.,
- 3) dokonywania opłat za pobyt w Placówce zgodnie z harmonogramem ustalonym przez dyrektora,
- 4) informowania personelu Placówki o nieobecności dziecka oraz stanie zdrowia dziecka,
- 5) przestrzegania Statutu oraz respektowania uchwał Rady Rodziców,
- 6) przekazywania opiekunowi ważnych informacji o sytuacji rodzinnej dziecka mających wpływ na jego funkcjonowanie,
- 7) śledzenia na bieżąco ogłoszeń i komunikatów dotyczących działalności Placówki,
- 8) systematycznej współpracy z opiekunem dziecka w zakresie wychowania i rozwoju dziecka.

Rodzice mają w szczególności prawo do:

- 1) znajomości planu opiekuńczo- wychowawczo- edukacyjnego Placówki oraz planu pracy w grupie,
- 2) znajomości zasad dokonywania obserwacji i monitorowania rozwoju dziecka,

- 3) uzyskiwania rzetelnej informacji na temat swojego dziecka (jego postępów, ewentualnych trudności) w czasie tzw. „dni otwartych”, zebrań grupowych,
- 4) uzyskiwania informacji i porad w sprawach wychowania i dalszego rozwoju dziecka,
- 5) wyrażania i przekazywania opinii na temat pracy Placówki do organu prowadzącego Placówkę,
- 6) uzyskiwania rzetelnej informacji na temat swojego dziecka, uzyskiwania porad i wskazówek od opiekuna,
- 7) wyrażania i zgłaszania wniosków, uwag i obserwacji na temat funkcjonowania Placówki z zachowaniem drogi służbowej: opiekun–dyrektor-organ prowadzący.

Uprawnienia Rady Rodziców:

Rodzice mogą tworzyć w Placówce Radę Rodziców na rzecz doskonalenia statutowej działalności Placówki, a w szczególności:

- 1) pobudzenia i organizowania form aktywności rodziców na rzecz wspomagania realizacji celów i zadań Placówki,
- 2) współpracy ze środowiskiem Placówki,
- 3) gromadzenia dodatkowych funduszy dla wspierania działalności Placówki (darowizny, imprezy dochodowe, sponsorowanie realizacji wybranych zadań Placówki itd.).

Do kompetencji rady rodziców należy:

- 1) występowanie do dyrektora Placówki lub osoby kierującej pracą klubu dziecięcego i podmiotu prowadzącego Placówkę, z inicjatywami, wnioskami i opiniami we wszystkich sprawach dotyczących Placówki, w tym w szczególności w zakresie prowadzenia zajęć edukacyjnych,
- 2) opiniowanie spraw organizacyjnych Placówki, w szczególności w zakresie zmian regulaminu organizacyjnego,
- 3) wgląd, za pośrednictwem przedstawicieli rady rodziców, do dokumentacji dotyczącej spełniania norm żywienia, o których mowa w art. 22.

Szczegółowe zasady współpracy Placówki z Radą Rodziców reguluje Regulamin Rady Rodziców.

Zadania opiekuna w Placówce:

Zadaniem opiekuna jest sprawowanie opieki nad dziećmi, a w szczególności:

- 1) zapewnienie dziecku komfortowej i bezpiecznej atmosfery podczas pobytu dziecka w Placówce,
- 2) edukacja dziecka, w szczególności w obszarach:
 - a) rozwoju umiejętności motorycznych przez codzienne zabawy ruchowe, wspierające koordynację ruchowo-wzrokową,
 - b) rozwoju umiejętności językowych przez nawiązanie werbalnej interakcji z dziećmi,
 - c) rozwoju umiejętności samoobsługi,
 - d) rozwoju kompetencji poznawczych i sensorycznych,
 - e) kształtowania i treningu koncentracji i uwagi,
 - f) rozwoju kreatywności dzieci przez stwarzanie możliwości samodzielnego badania różnorodnych obiektów, poznawania możliwości ruchowych swojego ciała, eksplorowania przestrzeni, tworzenia okazji do podejmowania decyzji i dokonywania wyborów;

- 3) rozwoju kompetencji społecznych i emocjonalnych takich jak: budowanie pewności siebie u dziecka, rozwijanie umiejętności komunikacji społecznej, wchodzenie w interakcje z innymi osobami, nawiązywanie prawidłowych relacji społecznych i nabywanie szacunku dla innych osób,
- 4) przebiegu procesu adaptacji dziecka, w celu zwiększenia zaufania rodziców do instytucji opieki oraz zapewnienia właściwego rozwoju emocjonalnego dziecka,
- 5) przestrzegania zasad higieny, z poszanowaniem indywidualnych potrzeb dzieci.

Opiekun w celu realizacji w/w zadań:

- 1) otacza indywidualną opieką wychowawczą każdego ze swoich wychowanków,
- 2) planuje i organizuje wspólnie z dziećmi i ich rodzicami:
 - a) różne formy życia zespołowego integrującego grupę,
 - b) ustala treść i formę spotkań integracyjnych,
 - c) współdziała z innymi opiekunami i pracownikami Placówki uzgadniając z nimi kierunek działania wobec ogółu dzieci, a także wobec tych, którzy powinni być otoczeni indywidualnymi działaniami,
 - d) dba o porozumienie z rodzicami niezależnie od wykonywanej przez nich inicjatywy; organizuje spotkania lub w innej formie kontaktuje się z rodzicami informując ich o postępach w nabywaniu umiejętności i zachowaniu dziecka,
- 3) włącza rodziców w sprawy życia grupy i Placówki,
- 4) prowadzi obserwacje na temat dziecka, czynionych przez niego postępów, ewentualnych trudności, niepokojących zachowań.

Preferowane formy kontaktów z rodzicami:

- 1) zebrania grupowe,
- 2) konsultacje,
- 3) uroczystości,
- 4) inne:

W trakcie spotkań/konsultacji z rodzicami opiekun:

- 1) podkreśla postępy rozwojowe dziecka, sukcesy dziecka,
- 2) zachowuje dyskrecję podczas przekazywania rodzicom informacji o postępach rozwojowych dziecka, trudnościach rozwojowych,

Ewaluacja współpracy z rodzicami odbywa się poprzez:

- 1) badania ankietowe dotyczące ewaluacji pracy osób sprawujących opiekę w Placówce, w których uwzględnia się w szczególności postawę tych osób, ich zaangażowanie, relacje z dziećmi i rodzicami, organizację pracy, rzetelność i odpowiedzialność,
- 2) analizę satysfakcji rodziców w zakresie usług świadczonych przez Placówkę,
- 3) przygotowanie sprawozdań opiekunów dotyczących współpracy z rodzicami – ustalenie wniosków do dalszej pracy,
- 4) opracowanie wniosków do dalszej pracy w zakresie współpracy z rodzicami przez dyrektora Placówki.

Arkusz obserwacji cech rozwojowych dziecka 1- letniego (12-18 miesięcy)

Imię i nazwisko dziecka:

Data urodzenia:

Daty kolejnych obserwacji:

• obserwacja I

• obserwacja II

Imię i nazwisko osoby przeprowadzającej obserwację:

Obserwowana cecha	Obserwacja I				Obserwacja II			
	wysoki poziom rozwoju cechy	przeciętny poziom rozwoju cechy	niski poziom rozwoju cechy	brak danej cechy	wysoki poziom rozwoju cechy	przeciętny poziom rozwoju cechy	niski poziom rozwoju cechy	brak danej cechy
ROZWÓJ FIZYCZNY								
Próby samodzielnego chodzenia.								
Umie wykonać przysiad.								
Stoi samo (15 m-c).								
Próbuje stawiać pierwsze samodzielne kroki (12 m-c).								
Chodzi samo niepewnie, często upada (15 m-c).								
Popycha piłkę nogą (18 m-c).								
Schyla się po zabawkę i nie upada (14-17 m-c).								
Chodzi trzymane za rękę (12-14 m-c).								
Chodzi trzymając np. piłkę (13-17 m-c).								
ROZWÓJ UMYSŁOWY								
Na polecenie wskazuje przedmioty na obrazkach.								
Przyciąga zabawkę za sznurek.								
Wskazuje palcem co chce								
Znajduje ukryte przedmioty (np. pod pokrywką).								
SAMOOBSŁUGA								
Samodzielnie pije z kubka.								
Je samo ciasteczko, kawałek jabłka, kromkę chleba.								
Próby samodzielnego korzystania z łyżki.								
Próby samodzielnego wkładania skarpety lub buta.								
SPRAWNOŚĆ MANUALNA								

Przewraca kartki i ogląda książeczkę.								
Wkłada i wyjmuje małe przedmioty z większych.								
Chwyta małe przedmioty opuszkami zgiętego palca wskazującego i przeciwstawnego kciuka.								

UWAGI

Obserwacja I	Obserwacja II

Arkusz obserwacji cech rozwojowych dziecka 2- letniego (19-24 miesiące)

Imię i nazwisko dziecka:

Data urodzenia:

Daty kolejnych obserwacji:

• obserwacja I

• obserwacja II

Imię i nazwisko osoby przeprowadzającej obserwację:

Obserwowana cecha	Obserwacja I				Obserwacja II			
	wysoki poziom rozwoju cechy	przeciętny poziom rozwoju cechy	niski poziom rozwoju cechy	brak danej cechy	wysoki poziom rozwoju cechy	przeciętny poziom rozwoju cechy	niski poziom rozwoju cechy	brak danej cechy
ROZWÓJ FIZYCZNY								
Sprawnie chodzi i biega.								
Potrafi kopać piłkę nie przewracając się.								
Wchodzi po schodach samo trzymając się poręczy.								
Poskakuje w miejscu.								
Rzuca piłką z nad barku.								
Stawia kilka kroków na palcach bez zatrzymania.								
ROZWÓJ UMYSŁOWY								
Klasyfikuje klocki według kształtu.								
Umieszcza 3 elementy w układance.								
Układa figury w konturach.								
Dobiera części obrazka do całości.								
Dobiera identyczne obrazki.								
SAMOOBSŁUGA								
Próbuje samodzielnie się rozbierać i ubierać.								
Sprawnie posługuje się łyżką i kubkiem.								
Myje samo ręce pod nadzorem opiekunki.								
Próby zgłaszania i kontrowania potrzeb fizjologicznych.								
SPRAWNOŚĆ MANUALNA								
Układa wieże z sześciu klocków.								
Odkręca pokrywki.								
Trzyma ołówek lub kredkę w palcach (nie w								

garści).								
Naśladuje rysowanie kropek i pojedynczych kresek, spirale (24 m-c).								
Buduje mostek z 3 klocków.								
MOWA								
Łączy w wypowiedziach dwa słowa.								
Odmawia werbalnie wykonanie polecenia.								
Nazywa niektóre przedmioty.								
ROZWÓJ SPOŁECZNO-EMOCJONALNY								
Uczy się samokontroli.								
Rzadko wybuchy gniewu.								
Przejawia silne uczucia do bliskich mu ludzi (rodzice, dziadkowie, opiekunki).								
Chętnie bawi się obok rówieśników.								
Nie współdziela z rówieśnikami.								
Spełnia polecenia (połóż, przynieś podaj).								
Prowadzi zabawy naśladowcze (wozi misia, układa lałę do snu).								

UWAGI

Obserwacja I	Obserwacja II

Arkusz obserwacji cech rozwojowych dziecka 3- letniego (25-36 miesięcy)

Imię i nazwisko dziecka:

Data urodzenia:

Daty kolejnych obserwacji:

• obserwacja I

• obserwacja II

Imię i nazwisko osoby przeprowadzającej obserwację:

Obserwowana cecha	Obserwacja I				Obserwacja II			
	wysoki poziom rozwoju cechy	przeciętny poziom rozwoju cechy	niski poziom rozwoju cechy	brak danej cechy	wysoki poziom rozwoju cechy	przeciętny poziom rozwoju cechy	niski poziom rozwoju cechy	brak danej cechy
ROZWÓJ FIZYCZNY								
Przyjmuje prawidłową pozycję w siadzie ze skrzyżowanymi nogami.								
Wchodzi po schodach stawiając nogi na przemian								
Chętnie uczestniczy w zabawach ruchowych.								
Sprawnie wykonuje proste ćwiczenia ruchowe (np. podskoki).								
Chętnie bawi się na świeżym powietrzu.								
Rzuca, kopie i próbuje łapać piłkę.								
Przeskakuje przez sznurek umieszczony na wysokości 5 cm od podłogi.								
Prawidłowo koloruje.								
Rytmicznie porusza się przy muzyce.								
Jest odporne na zachorowania (np. przeziębienia),								
Sygnalizuje nauczycielowi złe samopoczucie.								
Stoi kilka sekund na jednej nodze								
ROZWÓJ UMYŚŁOWY								
Dziecko: nazywa przedmioty z otoczenia oraz przedstawione na rysunku.								
Dostrzega różnice i podobieństwa na obrazkach								

(schematycznych).								
Z zainteresowaniem ogląda książeczki.								
Słucha utworów literackich powiadaných lub czytanych przez nauczyciela.								
Odpowiada na pytania.								
Zadaje pytania dotyczące wysłuchanego utworu literackiego, danej sytuacji.								
Rozwiązuje proste zagadki.								
Nazywa kolory.								
Nazywa czynności.								
Określa cechy przedmiotów (wielkość)								
Nazywa charakterystyczne zjawiska atmosferyczne (np. opady deszczu, śniegu).								
Rozumie polecenia i pytania nauczyciela.								
Powtarza z pamięci krótkie teksty.								
Segreguje przedmioty według jednej cechy (kolor, wielkość).								
Pokazuje i nazywa części ciała.								
Określa położenie przedmiotów względem siebie (przed, za, z boku).								
Wskazuje górę, dół pomieszczeń, przedmiotów.								
Rozumie znaczenie prostych znaków umownych (np. znaczki rozpoznawcze, umowne gesty).								
Prawidłowo liczy przedmioty (przynajmniej w zakresie 3).								
Wymienia kolejność ułożenia przedmiotów.								
Rysuje po śladzie.								
Układa w całość obrazki pocięte na kilka części.								
Podaje swoje imię i nazwisko.								
Rozpoznaje dźwięki dochodzące z najbliższego otoczenia								
Wykonuje ćwiczenia ortofoniczne (np. dmuchanie piórka, klaskanie...).								
Śpiewa piosenki.								
SAMOOBSŁUGA								
Samodzielnie myje ręce i twarz.								
Sygnalizuje potrzeby fizjologiczne								

i samodzielnie korzysta z toalety.								
Samodzielnie potrafi jeść łyżką i pić z kubka.								
Samodzielnie wkłada i zdejmuje niektóre części garderoby.								
SPRAWNOŚĆ MANUALNA								
Rysuje, po demonstracji krzyżyk i koło.								
Prawidłowo trzyma narzędzia do rysowania.								
Buduje wieżę z 8 elementów.								
Potrafi naklejać elementy, mieszcząc się w określonym konturze.								
Nawleka duże koraliki na sznurek.								
Próbuje ciąć nożyczkami.								
MOWA								
Mówi zdaniami z 3-ech i więcej wyrazów (30 mc).								
Wypowiedzi wielorazowe, używa też zdań złożonych.								
Mówi dość gramatycznie (36 m-c).								
Używa swojego imienia, gdy mówi o sobie (31 m-c).								
Nazywa większość przedmiotów, których używa.								
Mówi o sobie zaczynając używać formy "ja".								
ROZWÓJ SPOŁECZNO-EMOCJONALNY								
Zgodnie bawi się z innymi dziećmi.								
Potrafi panować nad złością.								
Zna imiona kolegów i koleżanek z grupy.								
Przestrzega umów przyjętych w grupie.								
Podejmuje zabawy tematyczne z rówieśnikami.								
Mówi o swoich potrzebach.								
Próbuje nazywać swoje emocje (radość, smutek).								
Kończy rozpoczętą pracę (np. plastyczną).								
Sprząta zabawki.								
Nie bierze cudzych rzeczy.								
Stara się być samodzielne.								
Jest pogodny i ma dobre samopoczucie.								
Nawiązuje kontakt z opiekunem.								
Łatwo przystosowuje się do środowiska placówki.								
Zgłasza swoje potrzeby.								
Nawiązuje kontakt z								

rówieśnikami.								
Rozumie i wykonuje proste polecenia nauczyciela.								
Używa form grzecznościowych.								

UWAGI

Obserwacja I	Obserwacja II

